

Årsrapport 2024

22. juli-senteret

22.js

Barn av
regnbuen

Tyven tyven

Påfugl

Some die
young

Jerrat biekkas

Bydner i dur

Eg ser

Her

Her

Her

Her

Her

Her

Her

Her

Her

Her

Her

Her

Her

Her

Her

22.js

Årsrapport 2024

22. juli-senteret

Innhold

1. Leders beretning	5
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	8
3. Årets aktiviteter og resultater	10
4. Styring og kontroll i virksomheten	42
5. Vurdering av framtidsutsikter	48
6. Årsregnskap	50

1. Leders beretning

22. juli-senteret (22JS) har gjennomført et produktivt og aktivt år for minne- og læringssenteret. Vi har etter egen oppfatning hatt en tilfredsstillende måloppnåelse og ressursbruk ut fra rammene som er gitt av Kunnskapsdepartementet. Sammen med våre gode samarbeidspartnere, særlig Nasjonal støttegruppe etter 22. juli (Støttegruppen), Arbeidernes Ungdomsfylking (AUF) og Utøya AS har 22JS arbeidet for å nå målene i tildelingsbrevet, og har etter egen vurdering nådd både skoleverket og allmennheten med minne og læring om 22. juli.

I arbeidet vårt er også samarbeidet med freds- og menneskerettighetssentrene sentralt, samt dialog og samarbeid med Stiftelsen 10. august og Støttegruppa 25. juni. Også i 2024 har vi jobbet for å videreutvikle og styrke samarbeidet mellom oss, blant annet ved intensjonsavtaler, besøk, kompetansedeling og nettverksmøter. Samarbeidet og dialogen med disse institusjonene skal videreføres i 2025.

I 2024 har en vesentlig del av 22JS' ressurser blitt brukt på etableringen av nytt permanent 22. juli-senter, og 22JS opplever selv en tilfredsstillende måloppnåelse i dette arbeidet. Våren 2024 gjennomførte senteret en anskaffelsesprosess for utviklingsarkitekturen og -designet i nye utstillings- og undervisningslokaler. Konkurransen ble vunnet av Rodeo i samarbeid med Void og Halogen. 22JS har gjennom hele året arbeidet tett med utviklerne og vi har også lagt stor vekt på involvering av Støttegruppen og AUF.

Arbeidet med nytt senter skjer i nær og god dialog med vår etatsstyrer Kunnskapsdepartementet, Statsbygg, Støttegruppen og AUF. Når det nye senteret åpner i 2026 blir 22JS det største senteret for minne og læring etter terror i Europa. Det er et ansvar som forplikter, og 22JS vil etter egen vurdering bli en viktig arena for å styrke demokratiske ferdigheter for elever, lærere og allmennheten. Planlegging av bygging av nytt permanent senter vil intensiveres i 2025 og frem til senteret kan åpne for publikum forsommeren 2026. Publikumstallene for 22. juli-senteret er ca. 23 000 besøkende i 2024. Dette er omtrent likt som i 2023, og gitt den krevende tematikken opplever senteret dette som en tilfredsstillende måloppnåelse. En stabilisering av antall besøkende har vært en bevisst strategi i mellomfasen før innflytting i nytt senter.

22JS har formidling og undervisning i midlertidig lokaler i Teatergata 10 og har arrangert lærerkurs i regionene, men vi har også prioritert å avsette nok ressurser til utvikling av nytt permanent 22. juli-senter. 22JS har en relativt liten stab og det har krevd vurderinger og valg for å balansere bruk av ressurser i Teatergata 10 og til utvikling av permanent senter. 22JS har hatt en bevisst prioritering av tiltak som gir høy måloppnåelse i forhold til definerte hovedmålgrupper. Antall skoleelever og lærere utgjør en større andel av de besøkende enn tidligere: Andelen elever har økt fra 46,7% i 2023 til 59,8% i 2024. Undervisningen ved senteret blir raskt fulltegnet, og vi kunne undervist betydelig flere elever dersom vi hadde hatt større arealer til undervisning.

22JS har derfor hatt en langsiktig satsning og strategi for å utvikle digitale læringsressurser for å nå ut nasjonalt. Nettsidene våre gir lærere i hele landet mulighet til å ta i bruk de digitale undervisningsoppleggene 22JS har utviklet. Undervisningsoppleggene kan brukes både som forberedelser eller etterarbeid etter undervisning ved senteret, eller i stedet for fysisk undervisning hos oss. I 2024 lanserte vi blant annet en ny barneressurs på våre nettsider. Vi ser at undervisningsressursene lastes ned. Oslo og Akershus har flest nedlastninger, etterfulgt av Rogaland, Trøndelag og Finnmark.

22. juli-senteret nådde en ny milepæl i 2024. I året som gikk utlyste 22JS en konkurranse på samlingsarbeid og 22JS og Anno bevaringssenter inngikk avtale om at 22. juli-senterets samling skal ivaretas ved Anno. 22JS mener at måloppnåelsen rundt samling og dokumentasjon er tilfredsstillende. De første gjenstandene til vår samling er avlevert til Anno for konservering og forsvarlig oppbevaring. Senteret har inngått en samarbeidsavtale med politiet og har nå overtatt ansvaret for gjenstander som politiet tidligere har ivaretatt. Samarbeidet med Anno muliggjorde at 22JS nå har startet arbeidet med innsamling av personlige gjenstander og annen dokumentasjon etter 22. juli.

Jeg vil rette en stor takk til Støttegruppen, etterlatte og overlevende som har donert eller lånt ut gjenstander som kan bidra til å belyse ulike aspekter ved terrorangrepet 22. juli. Disse gjenstandene er uvurderlige og sentrale for at 22. juli-senteret kan dokumentere konsekvensene av terrorangrepet, og noen av gjenstandene vil inngå i nye utstillinger i det permanente 22. juli-senteret. 22JS er i dialog med Oslo Museum for samarbeid og overtagelse av gjenstander som Oslo Museum samlet inn i regjeringskvartalet i 2011.

22JS har også åpnet to temporære utstillinger i løpet av 2024: *Dine ord har betydning* og *Gjenklang - musikken etter 22. juli*. De temporære utstillingene øker muligheten for gjenbesøk, og gir oss anledning til å formidle ulike perspektiver knyttet til tilgrensende tematikk om 22. juli. Tidligere brukerundersøkelser ga oss nyttig kunnskap om hva ulike publikumsgrupper forventet i utstillingene våre og hva som oppleves å være en barriere for å besøke 22JS. Det er få minne- og læringssentre i verden som utvikler utstillinger om ekstremisme og terror, og 22JS har derfor lagt vekt på brukerundersøkelser og samarbeid med internasjonale institusjoner som arbeider med liknende tematikk. Utvikling av temporære utstillinger er i tillegg viktig for å øke vår egen kompetanse i å utvikle, planlegge og gjennomføre nye utstillingskonsepter, slik at vi er best mulig forberedt til å ta i bruk større utstillingsarealer med komplekse tema. *Gjenklang - musikken etter 22. juli* er den siste større temporære utstillingen vi kommer til å åpne i Teatergata 10.

Brugerundersøkelsen i 2024 viser at 93 prosent av lærerne som ble spurt føler seg tryggere i å undervise om temaer som er relatert til 22. juli etter å ha vært på kurs ved 22JS. Undersøkelsen viser også at kursene som 22JS arrangerer gjør lærerne tryggere når de skal undervise om en krevende tematikk. Blant de som oppgir at de føler seg utrygge i undervisning om 22. juli, peker flest på at den største utfordringen er å håndtere uttrykk for ekstreme holdninger hos elever på en trygg måte. 82 prosent av dem som har benyttet våre digitale ressurser føler seg tryggere i undervisning om 22. juli etter å ha brukt våre ressurser. Det tyder på at de digitale undervisningsoppleggene er en god støtte for de som underviser i tema knyttet til 22. juli. Resultatene fra brukerundersøkelsen tilsier at 22JS bør arbeide for å arrangere flere kurs for lærere og lærerstudenter, og for at nettressursene våre blir bedre kjent blant dem.

Effektmålinger er ikke bare viktige for å kunne gi bedre mål og retning i arbeidet for å nå målene våre. Effektmålinger er også sentrale for å kunne forberede oss best mulig på åpningen av vårt nye senter, og hvordan vi skal legge til rette for undervisning og utstillinger som gir publikum og elever ny innsikt og økt forståelse. 22JS vil intensivere arbeidet med effektmåling i årene fremover, og senteret ønsker et tettere samarbeid med freds- og menneskerettighetssentrene om å måle effekt av undervisning og lærerkurs. Dette kunnskapsgrunnlaget vil gi mulighet for analyser av hvordan man utvikler en best mulig ressursutnyttelse i kunnskapssektoren knyttet til overordnede mål.

Den 1. mars 2024 leverte Ekstremismekommisjonen sin rapport. Ekstremismekommisjonen skulle frembringe og analysere kunnskap og fremme anbefalinger for å forbedre Norges evne til å forebygge radikaliserings og fremvekst av ekstremisme. Dette viktige arbeidet følges opp i Kultur- og likestillingsdepartementet. Som en følge av kommisjonens rapport ble det tildelt ekstra midler tilsvarende en stilling til freds- og menneskerettighetssentrene og til 22. juli-senteret. Det er betryggende at arbeidet mot ekstremisme prioriteres, og vi skal bruke midlene til å styrke arbeidet for minne og læring etter 22. juli.

Ekstremismekommisjonen dokumenterer blant annet at oppslutningen om voldelig ekstreme ideologier er lav i Norge, men også at flere terrorangrep har blitt gjennomført og avverget. Samtidig ser vi av Nasjonal trusselvurdering at ekstrem islamisme og høyreekstremisme forventes å utgjøre den største terrortrusselen i Norge i 2025. Å forebygge ekstremisme og terrorisme må være helt sentralt i det nødvendige sikkerhetsarbeidet som skjer i det norske samfunnet nå. I denne situasjonen skal 22. juli-senteret bidra.

Arrangementene og undervisningen på senteret bidrar til å holde samtalen levende, oppmuntrer til diskusjoner om demokrati, menneskerettigheter og inkludering for å styrke samfunnets motstandskraft mot hat og vold. Som arena har 22. juli-senteret som mål å være en viktig institusjon i forebygging av ekstremisme, ved å gi kunnskap og undervisning om årsakene til og konsekvensene av ekstremisme og terrorisme, og å bidra til økt demokratisk medborgerskap for nye generasjoner.

Med vennlig hilsen

Lena Fahre
Direktør

A handwritten signature in blue ink that reads "Lena Fahre". The signature is written in a cursive, flowing style.

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

22. juli-senteret er et nasjonalt minne- og læringssenter som skal formidle kunnskap om terrorangrepet i regjeringkvartalet og på Utøya 22. juli 2011. Gjennom undervisning, utstillinger og dokumentasjon skal 22. juli-senteret bidra til en historiebevisst forvaltning av minnet om terrorangrepet for skoleverket og allmennheten.

Vi skal tilrettelegge for diskusjon og refleksjon om 22. juli 2011 og beslektet tematikk. Regjeringen vil prioritere arbeidet mot konspirasjonsteorier og ekstremisme høyt, og har ambisjoner for høy aktivitet ved 22. juli-senteret. Kunnskapsdepartementet er etatstyrer til 22. juli-senteret.

22. juli-senteret har fire overordnede mål i tildelingsbrevet for 2024:

- Elever, lærere og lærerstudenter lærer om og reflekterer over terrorangrepet 22. juli 2011 og tilgrensende tematikk
- 22. juli-senterets læringsressurser er tilgjengelige for befolkningen i hele landet.
- 22. juli-senteret dokumenterer, bevarer og formidler relevante perspektiver og gjenstander knyttet til terrorangrepet 22. juli 2011
- 22. juli-senteret skal arbeide for at permanent senter utformes slik at det blir et godt nasjonalt minne- og læringssenter for skoleverket og publikum

22. juli-senteret har et meget godt og nært samarbeid med Støttegruppen, AUF og Utøya AS. Samarbeidet er avgjørende for at 22. juli-senteret skal kunne nå målene. I tillegg har vi et utstrakt samarbeid med Det Europeiske Wergelandsenteret og med de norske freds- og menneskerettighetssentrene. Vi har omfattende kontakt

med muséer og andre institusjoner, samt skoler, universiteter og andre utdanningsinstitusjoner.

22. juli-senteret er lokalisert i midlertidige lokaler i Teatergata 10 i Oslo og leier kontorarbeidsplasser i Kunnskapsdepartementet. Vi får nye utstillings- og undervisningslokaler i tilknytning til høyblokken i regjeringkvartalet i 2026.

22. juli-senteret hatt følgende årsverk i årene vi har vært selvstendig virksomhet:

Tabell 1: Antall ansatte ved 22. juli-senteret 2019-2024

Årstall	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antall ansatte	7	15	17	22	27	24

(Kilde: SSB: 12623: Ansatte i staten, etter enhet.)

Antall årsverk har økt etter at 22. juli-senteret ble egen virksomhet i 2019. Vi har en stillingsstruktur som avviker fra ordinære statlige virksomheter. I tillegg til ordinære stillinger har vi mindre deltidsstillinger og mange tilkallingsvikariater for å bemanne utstillingen. I denne statistikken er både de ordinære stillingene, deltidsstillingene og tilkallingsvikarene inkludert, men kun de ordinære stillingene var registrert da 22. juli-senteret ble en egen selvstendig virksomhet. Den tilsynelatende nedgangen i antall ansatte i 2024 skyldes en tilfeldig reduksjon i antall tilkallingsvikarer på telletidspunktet. På grunn av turnover blant vertene ble det engasjert tre tilkallingsvikarer via vikarbyrå, som kun jobbet i sommerferien, og som dermed ikke er inkludert på telletidspunktet.

Tabell 2: Antall avtalte årsverk ved 22. juli-senteret 2019-2024

Årstall	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Avtalte årsverk	5	11	13	15	19	19

(Kilde: SSB: 12623: Ansatte i staten, etter enhet for perioden 2019 – 2024.

Denne statistikken gir et mer dekkende inntrykk av bemanningen. I 2024 hadde 22. juli-senteret 19 årsverk i ordinære stillinger.

I 2024 hadde 22. juli-senteret kun direktør som leder for ansatte i ordinære stillinger. Det er dermed ikke utarbeidet noe organisasjonskart. Virksomheten har fremforhandlet en ny organisasjonsstruktur med et mellomledernivå, gjeldende fra juni 2025.

Samlet tildeling kap post 229 01: 25.218.000,-

Utnyttelsesgrad post 01: 94%

Driftsutgifter, post 01: 23.766.493,-

Lønnsandel av driftsutgifter: 66%

Lønnsutgifter per årsverk: 1.103.368,-

3. Årets aktiviteter og resultater

3.1 Samlet vurdering av prioriteringer, ressursbruk, resultater og måloppnåelse

Innledningsvis viser vi til Kunnskapsdepartementets overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Kunnskap legger grunnlag for demokrati, velferd, omstilling og bærekraft
- Samfunnet og arbeidslivet har tilgang på relevant kompetanse
- Kunnskapssektoren utjevner sosiale og geografiske forskjeller

22. juli-senteret er en liten virksomhet med et viktig samfunnsoppdrag innen de overordnede målene for kunnskapssektoren.

Kunnskap legger grunnlag for demokrati, velferd, omstilling og bærekraft

22. juli-senteret er et minne- og læringscenter som skal formidle årsaker til og konsekvensene av terrorangrepet 22. juli 2011 og tilgrensende tematikk. Et overordnet mål er å bidra til økt demokratisk medborgerskap hos elever, lærere og lærerstudenter (og allmennheten) og gi kunnskap om årsaker til ekstremisme, radikaliserings, rasisme og hatprat. Hvordan vi endrer dette og forebygger gjennom kunnskap og holdningsarbeid er et viktig grunnlag for demokrati i Norge.

Vår virksomhet bidrar til å legge grunnlag for demokrati og demokratiutvikling gjennom blant annet undervisning, digitale ressurser og dokumentasjonsarbeid. Lærere fra hele landet kan laste ned og bruke undervisningsopplegg utviklet hos oss, og elever og lærere kan motta undervisning hos oss i 22. juli-senteret. Vi har

utviklet undervisningsopplegg for barneskolen («Hva er 22. juli?») og flere undervisningsopplegg for ungdomsskole og videregående opplæring:

- Fortellinger om 22. juli: Historiebevissthet og kildekritikk
- Perspektiver på 22. juli
- Min historie: Kildeoppgave og digital vitnesamtale
- Årsaker til terroren 22. juli
- Åstedene
- Media og 22. juli
- Rettssakene
- Tegneserie om ekstremisme

22JS legger til rette for at undervisning om terrorangrepet 22. juli både muliggjør arbeid med de tverrfaglige temaene i læreplanen, samtidig som elevene får arbeide med flere av kompetansemålene i ulike fag. Vi har laget en oversikt til lærere i grunnskolen og videregående skole over hvilke kompetansemål som er relevante for 22. juli, sammen med forslag til faglige tilnærminger i det enkelte faget. Vi har også laget en kort innføring til hvordan lærere kan arbeide flerfaglig og tverrfaglig. Terrorangrepet er nevnt eksplisitt i det tverrfaglige temaet *demokrati og medborgerskap* for samfunnsfag i grunnskolen, men undervisning om 22. juli kan også omfatte andre deler av de tverrfaglige temaene og kompetansemålene i grunnskolen og i videregående skole.

Undervisningsoppleggene har ulike elementer som bygger opp om demokratiutvikling og demokratiforståelse. Kunnskaper om 22. juli, terroristens mål, motiv, kildekritikk, konspirasjonsteorier, ekstremisme, kjennetegn ved terrorisme og andre elementer ved undervisningen kan bidra til å gjøre elevene i stand til å forstå mer av

Lærerkurs og vitnesamtale i Stavanger Sølvberget bibliotek 4. september

Lærerkurs: kl. 16.00-17.45

Vitnesamtale: kl. 18.00-19.30

hva demokrati innebærer og hvordan demokratiet blir utfordret ved ekstremisme og terrorisme. Gjennom tildelingsbrevet har vi også i oppdrag å bidra til Demokrativerkstedet på Utøya. Det skjer i samarbeid med Det Europeiske Wergelandsenteret, Utøya AS og Raftostiftelsen i prosjektet «22. juli og demokratisk medborgerskap». Prosjektet koordineres av Det Europeiske Wergelandsenteret.

I tillegg til undervisningsaktivitetene kan utstillingene oppsøkes av alle som ønsker det, og gjennom dem kan vi gi økt demokratiforståelse og innsikt i virkningen av terror og ekstremisme. Vårt arbeid med samling og dokumentasjon kan både styrke undervisningen og utstillingsarbeidet, men også demme opp for konspirasjonsteorier om hva som egentlig skjedde 22. juli.

Samfunnet og arbeidslivet har tilgang på relevant kompetanse

Økt kunnskapsgrunnlag og demokratiske ferdigheter hos elever gir en mulig positiv langtidseffekt på relevant kompetanse i arbeidslivet.

Kunnskapssektoren utjevner sosiale og geografiske forskjeller

22JS har et nasjonalt mandat og har fokus på å tilby digitale læringsressurser og geografisk spredte lærerkurs for å bygge demokratisk medborgerskap uansett hvor i landet man bor. Vi skal videreutvikle nettsidene våre med denne innsatsen i årene som kommer.

De tre hovedmålene beskriver samfunnsoppdraget til Kunnskapsdepartementet og blir utdypet gjennom undermål for de ulike politikkområdene. 22JS bidrar også i arbeidet mot å noen av de spesifiserte undermålene:

Flere synlige og fremragende forskningsmiljøer

22. juli-senteret er ikke en forskningsinstitusjon, men bidrar med relevant kompetanse og erfaring i referansegrupper og samarbeidsprosjekter i fremragende forskningsmiljøer. Ett eksempel på det er at 22. juli-senteret ved direktør i 2024 har deltatt i styringsgruppen til *Demokratikonferansen 2025*.

UiO: Demokrati og Oslo Science City arrangerer *Demokratikonferansen* i april 2025. Der samles forskere, politikere, næringslivet, samfunnsdebattanter og sivilsamfunnet for å svare på utfordringen fra ekstremismens fremmarsj og demokratiets dalende oppslutning i USA, Europa og Norge. 22. juli-senteret ved direktør vil også holde foredrag på konferansen. Tema for konferansen er *Demokrati og antidemokrati*.

Flere deltar i internasjonale lærings- og forskningsmiljøer

22JS bidro og delte fra våre erfaringer i 2024 i flere internasjonale lærings- og forskningsarenaer:

- Samarbeid med fem andre internasjonale institusjoner: 9/11 Memorial&Museum, French Memorial&Museum, Oklahoma City National Memorial&Museum og Memorial Centre for the Victims of Terrorism i Spania
- 22JS i bidro i 2024 i en rekke faglige samlinger, møter med forskere og representasjon/ tilstedeværelse ved minneseremonier for eksempel 10 år etter 15. november, Bataclan i Paris
- Foredrag på RAN EU Minne og læring etter terrorangrep
- Foredrag på konferanse om ekstremisme i regi av FN og den spanske regjeringen
- Webinar ved direktør på konferanse for EUs ekspertgruppe innen ekstremisme
- Deltagelse på Nordic safe Cities- nordisk forsknings og formidlingssamarbeid mot ekstremisme i Stockholm

Kompetanseheving og livslang læring er mer tilgjengelig for alle over hele landet

22JS har utviklet undervisningstilbud og nettressurser som kan brukes av lærere i hele landet, og som er tilgjengelig for allmennheten uansett hvor man bor.

Sterkere felles opplærings- og utdanningsmiljøer som fremmer inkludering, motivasjon og mestring

22JS er en opplæringsinstitusjon som gjennom sitt samfunnsoppdrag fremmer inkludering og «demokratisk mestringsfølelse», og forhåpentlig motivasjon til deltagelse i samfunnslivet.

I tildelingsbrevet ønsker Kunnskapsdepartementet at 22JS bidrar til best mulig koordinering om undervisnings- og formidlingsaktiviteten om 22. juli mellom ulike aktører som jobber med denne tematikken. Vi skal bidra til videreføring og etablering av samarbeid mellom andre relevante minne- og læringssentre etter terror i land det er relevant å sammenligne seg med. 22JS samarbeider tett med Utøya AS og med freds- og menneskerettighetssentrene, og vi ønsker å videreutvikle samarbeidet i årene som kommer. Vi ønsker å bidra til å styrke hverandres måloppnåelse innen undervisning knyttet til å styrke elever og læreres demokratiske medborgerskap, ferdigheter og å styrke lærernes trygghet og kunnskap i undervisning om vanskelig tematikk i en urolig politisk verden.

Vurdering av måloppnåelsen

22JS vurderer måloppnåelsen som tilfredsstillende. Arbeidet med nytt senter har krevd mye mer ressurser også i 2024. I tillegg til prosjektleder jobber flere ansatte delvis i prosjektet, samtidig som vi skal opprettholde aktiviteten i Teatergata 10. Arbeidet med nytt senter er 22. juli-senterets hovedfokus fremover mot gjenåpning i regjeringsskvartalet i 2026, samtidig som driften opprettholdes.

22JS har som mål at elever, lærere og lærerstudenter lærer om og reflekterer over terrorangrepet 22. juli 2011 og tilgrensende tematikk. Elevtallet er stadig økende. Vi har satset strategisk på å styrke undervisningen og har prioritert undervisningsstillinger med høy faglig og pedagogisk kompetanse for å øke måloppnåelsen. Vi hadde flere elever i undervisning ved senteret i 2024 enn året før. Elever er en stadig større andel av våre besøkende, nå utgjør elevene ca. 60 prosent av dem som besøker oss. Undervisningen er stort sett fullbooket, men at vi kun har ett undervisningsrom begrenser antallet elever. Her er måloppnåelsen tilfredsstillende.

22JS har videre som mål at læringsressursene våre skal være tilgjengelig for befolkningen i hele landet. Helt siden opprettelsen av 22JS som egen virksomhet har det vært utfordrende å få en jevnere geografisk fordeling mht. å tilby elever fra hele landet undervisning i våre lokaler. Vi har forsøkt å øke andelen elevbesøk fra andre deler av landet ved å reservere undervisningstid for elever som ikke kommer fra Østlandsområdet, men det har hittil vist seg å ha liten effekt. Det er krevende å få til fysisk elevbesøk langveisfra, gitt at skolene ikke får reisestøtte for å komme til oss. Vi ser av nettbesøkene at våre digitale undervisningsopplegg lastes ned, men også her mener vi det er rom for å få flere skoler og lærere til å bruke de digitale tilbudene våre. 22JS vil også i denne sammenheng satse på kommunikasjonsarbeid for å gjøre tilbudet mer kjent i andre deler av landet.

Vi bruker fremdeles en betydelig del av de samlede ressursene på undervisning av elever, men har i 2024 også prioritert undervisning for lærere og lærerstudenter. Blant annet har vi har lærer- og lærerstudentkurs utenfor østlandsområdet. Vi har hatt en nedgang i antall lærere og lærerstudenter som har vært på kurs hos oss i 2024. Trolig skyldes dette at tilbudet vårt ikke er så kjent, og at etterspørselen dermed kan variere fra år til år. Også her vil vi bruke kommunikasjonsressurser for å gjøre

tilbudet vårt bedre kjent. Vi mener måloppnåelsen er tilfredsstillende, selv om den geografiske fordelingen av elevbesøk fremdeles er en utfordring.

Lokalene våre ligger uhensiktsmessig til, og det er få som kommer inn til våre lokaler etter å ha passert forbi og oppdaget oss. Vi har ikke hatt fokus på å øke det ordinære publikumstallet, da vi heller bruker ressursene på å forberede det nye store minne- og læringssenteret som vi åpner i 2026. Vi kommer heller ikke til å bruke ekstra ressurser på å øke publikumstallet i 2025. Vi vurderer at vi gjør kunnskap om 22. juli tilgjengelig for allmennheten, til tross for at publikumstallene ikke er høye.

22JS skal sikre at læringsressursene er tilgjengelig for befolkningen i hele landet. Vi har satset mye på å utvikle gode digitale tilbud for alle skoler, lærere og elever gjennom nettsidene våre, og tilbud som kan brukes for alle. Blant annet lanserte vi en ny barneressurs i 2024. I 2024 begynte vi å teste ut et analyseverktøy som gir informasjon om nedlastningen av undervisningsopplegg. Av dette kan vi se at undervisningsoppleggene våre lastes ned, flest nedlastninger ser vi i Oslo, Akershus, Rogaland, Trøndelag og Finnmark. Undervisningsoppleggene våre kan både brukes som forberedelse og til etterarbeid for klasser som får undervisning hos oss, men også som erstatning for fysisk undervisning ved senteret. Vi legger til grunn at måloppnåelsen for digital tilgjengelighet er tilfredsstillende. Videreutviklingen av nettsidene vil fortsette i årene fremover, og vi vil bruke analyseverktøy mer aktivt etter hvert som vi får flere data og øker den interne kompetansen på analyse.

Videre har 22JS som mål at vi dokumenterer, bevarer og formidler relevante perspektiver og gjenstander. I 2024 fikk 22JS på plass nytt system for samling. Anno bevaringssenter har mottatt de første gjenstandene som vi har samlet fra etterlatte og berørte, og vi skal jobbe videre med å sikre at alle gjenstander som vi får til samling eller til utlån blir bevart og dokumentert. I

tillegg har vi fortsatt med dokumentasjonsprosjektet «Historien om de vi mistet», og flere overlevende og direkte berørte har meldt seg som tidsvitner. Vi regner dermed måloppnåelsen som tilfredsstillende.

Arbeidet med nytt senter er helt sentralt for 22JS, og er den høyeste prioriterte oppgaven i 2025 og 2026. Vi har som mål at permanent senter utformes slik at det blir et godt nasjonalt minne- og læringssenter for skoleverket og publikum. I løpet av 2024 fikk vi leverandører for arbeidet med utstillingsdesign, og i løpet av 2025 skal senteret bygges ferdig slik at vi kan begynne å fylle det med innhold. 22JS setter av betydelige ressurser i dette arbeidet, og mye av den planlagte aktiviteten i 2024 og 2025 skal gjøre oss best mulig i stand til å utnytte alle de nye mulighetene som det nye senteret vil gi når det gjelder undervisning, utstillinger, dokumentasjon, arrangementer og annen aktivitet knyttet til samfunnsoppdraget. Arbeidet går i all hovedsak som planlagt, og med bred involvering av berørte parter. Vi regner også her måloppnåelsen som tilfredsstillende.

Som ledd i arbeidet med nytt senter ble vår første brukerundersøkelse gjennomført i 2023 og videreført med en ny undersøkelse i 2024. Ett av flere fokusområder i nytt senter er mulighetene for mer undervisningsaktiviteter som de nye lokalene gir, samtidig som nettsidene våre gir lærere i hele landet muligheter til å laste ned og bruke undervisningsopplegg som våre undervisere har utviklet.

Vi ser at det tilbudet vi har utgjør en forskjell og gjør lærere tryggere i undervisning om krevende tema. Brukerundersøkelsen viser at ni av ti (93%) føler seg tryggere i å undervise om 22. juli etter å ha deltatt på kurs arrangert av 22JS, og at åtte av ti (82%) føler seg tryggere i å undervise om 22. juli etter å ha benyttet de digitale undervisningstilbudet på våre nettsider. Vi mener derfor at vi kan konkludere med at våre kurstilbud har direkte effekt på

undervisningen for de fleste av dem som har vært på kurs hos oss og/eller brukt våre digitale tilbud.

Samtidig vet vi at mange skoler, lærere og lærerstudenter ikke kjenner til at vi finnes og hvilke ressurser vi kan tilby. 22JS har hittil ikke hatt kommunikasjonsressurser til å gjøre tilbudet vårt bedre kjent. I løpet av 2025 blir bedre kommunikasjon om våre tilbud et strategisk satsingsområde hos oss. Satsingen på brukerundersøkelser og effektmåling skal fortsette, selv om 2025 trolig blir et mindre aktivt år mens vi jobber mot åpningen av det nye senteret.

Nedenfor følger en beskrivelse av aktiviteten og resultatene knyttet til målene slik de er satt for virksomheten gjennom tildelingsbrevet.

Mål 1: Elever, lærere og lærerstudenter lærer om og reflekterer over terrorangrepet 22. juli 2011 og tilgrensende tematikk

Gjennom undervisning skal 22. juli-senteret vektlegge elevvirksomhet, styrke demokratiske ferdigheter og historiebevissthet hos elever, lærerstudenter, lærere og øvrige besøkende, og formidle historien til nye generasjoner.

Tabell 1: Antall besøk i senterets lokaler og ekstern formidling, 2019-2024¹

Årstall	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Elever	9 636	801	2 832	9 668	10 926	14 085
Øvrig publikum	31 432	3 035	12 711	13 032 *	12 473	9 444
Sum	41 068	3 836	15 543	22 700	23 399	23 529
Andel elever (%)	23,5%	20,9%	18,2%	42,6% *	46,7%	59,8%

Senteret har siden 2019 satset målrettet på å øke undervisningsaktiviteten for elever, lærere og lærerstudenter. Andelen elever har økt fra 23 prosent i 2019 til 60 prosent i 2024. Fra 2023 til 2024 har cirka 3 100 flere elever, lærere og lærerstudenter fått undervisning hos oss. Satsingen på undervisning en viktig del av 22. juli-senterets arbeid for å sikre at undervisningen om 22. juli forblir relevant, samtidig som undervisningen bidrar til å bygge et mer inkluderende og demokratisk samfunn.

Besøkstallene for øvrig publikum har gått noe ned fra 2023. Dette skyldes både en strategisk satsing på undervisning fremfor ressurser til økt besøkstall, men kan også skyldes at de nåværende utstillingslokalene ligger mindre synlig og tilgjengelig enn de lokalene 22JS tidligere hadde i Høyblokken.

Fordeling av undervisningen nasjonalt og internasjonalt

Under følger en oversikt over geografisk fordeling av undervisning, både nasjonalt og internasjonalt. Tallene viser grupper som har besøkt oss og inkluderer også foredrag, vitnesamtaler og annen undervisning som har vært i vår regi utenfor 22. juli-senteret. Kategorien «øvrig publikum» er ikke en del av oversikten. Fordi fylkesinndelingen er endret fra 2023-2024 har vi lagt ved begge tabellene.

1 Besøk i senterets lokaler inkluderer også elever og skoleklasser som ikke får undervisning, men som besøker utstillingen.

Fordeling av undervisning av elever nasjonalt 2024

Tabell 2: Geografisk nasjonal fordeling av fysisk undervisning ved 22. juli-senteret i 2024²

Fylke/region	Antall klasser	Antall elever/lærere
Finnmark	2	29
Troms	11	283
Nordland	18	397
Trøndelag	15	344
Møre og Romsdal	6	126
Vestland	16	373
Rogaland	13	336
Agder	20	515
Telemark	8	176
Vestfold	17	451
Buskerud	15	345
Akershus	97	2 465
Østfold	23	621
Oslo	186	4 972
Innlandet	13	282
Norge mix	29	983
Sum	489	12 698

Ser vi bort fra 29 grupper uten én fylkestilhørighet, så kom 321 av 489 grupper fra Oslo, Akershus, Buskerud og Østfold, i 2024 (65,6%). Av antall elever og lærere var 8 403 av 11 715 fra ovennevnte fylker (71,7%). 22JS har dermed fremdeles hovedvekten av elever fra østlandsområdet.

Fordeling av undervisning nasjonalt 2023

Tabell nr. 3: Geografisk nasjonal fordeling av fysisk undervisning ved 22. juli-senteret 2023

Fylke/region	Antall klasser	Antall elever/lærere
Troms og Finnmark	20	398
Nordland	11	242
Trøndelag	22	593
Møre og Romsdal	6	146
Vestland	13	451
Rogaland	6	149
Agder	28	773
Vestfold og Telemark	18	424
Viken	159	4 141
Oslo	145	3 722
Innlandet	27	658
Svalbard	1	8
Norge mix	19	657
Sum	475	12 362

Ser vi bort fra 19 klasser uten fylkestilhørighet, så kom 304 av 456 klasser (67 prosent) fra Oslo eller Viken i 2023. I 2022 kom 243 av 390 klasser fra Oslo/Viken, (62 prosent). Selv om 22. juli-senteret gir prioritet for undervisning til klasser utenfor det sentrale Østlandsområdet, er det ikke nok til å få en jevnere geografisk fordeling for undervisning hos oss.

Vi har i tillegg lagt ved geografisk fordeling av fysisk undervisning i 22. juli-senteret, delt inn i landsdeler for å gjøre utviklingstrenden lett oversiktlig.

2 Dette gjelder booket undervisning i senteret sine lokaler.

Tabell 4: Geografisk nasjonal fordeling av fysisk undervisning ved 22. juli-senteret i 2024, etter landsdel³

	2021	2022	2023	2023	2024	2024
Landsdel	grupper	grupper	grupper	elever	grupper	elever
Nord-Norge	0	24	31	640	31	709
Trøndelag	1	16	22	593	15	344
Vestlandet	6	44	25	746	35	835
Sørlandet	4	32	28	773	20	515
Østlandet	66	274	349	8 945	359	9 312
Norge mix	66	274	20	665	29	983
SUM	143	664	475	12 362	489	12 698

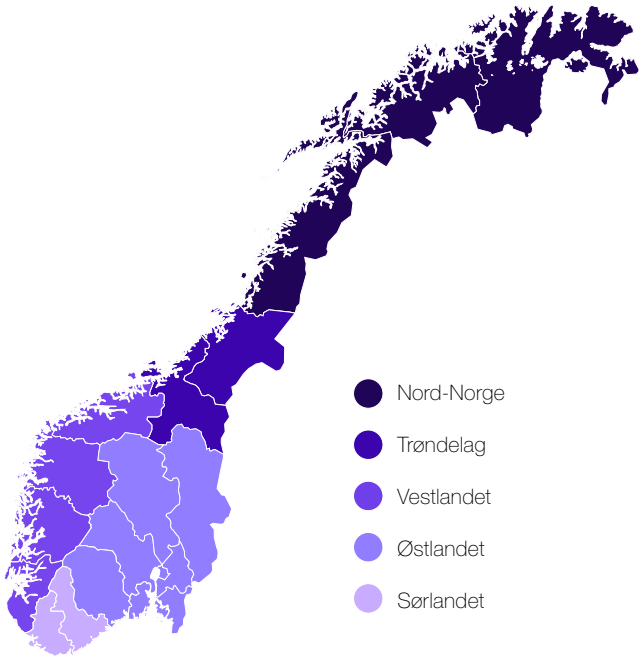
Det er første gang vi har satt opp en oversikt over besøk av elever og klasser tilbake fra 2019 basert på landsdeler, vi har valgt dette for å kunne se mer overordnede endringer på landsbasis, samt unngå utfordringen med fylkesendringer. Tabellen viser at antall grupper som har fått undervisning på 22. juli-senteret har økt fra totalt 143 i 2021 til 669 i 2024. Den store økningen av besøkende ser vi fra Østlandet med en vekst fra 66 grupper i 2021 til 539 grupper i 2024. Selv om økninger i antall elever er ganske beskjeden fra 2023 til 2024, så har antallet grupper som fikk undervisning økt kraftig og er tilbake på nivået fra 2022. Å undervise en gruppe krever like mye ressurser uavhengig av antall elever i gruppen, dermed viser tabellen at bruken av ressurser til undervisning har økt mer enn antallet elever tilsier.

Fordeling av undervisning internasjonalt 2024

Tabell 5: Undervisning for elever, lærere og øvrige besøkende fra andre land

Land	2023		2024	
	Skoler/ institusjoner	Elever/ lærere	Skoler/ institusjoner	Elever/ lærere
Norden	19	419	24	555
Europa	20	404	26	716
Europa mix	1	23	0	0
Nord-Amerika	5	141	4	82
Sør-Amerika	1	10	1	10
Verden øvrig	2	31	1	23
Sum	48	1 028	56	1 386

Tabellen viser en økning fra 2023 til 2024 i undervisning for besøkende fra Norden og Europa. Tabellen viser at interessen for kunnskap om 22. juli øker, og 22JS forsøker å imøtekomme ønsker om undervisning selv om disse gruppene ikke nødvendigvis er definerte målgrupper for oss.

3 Landsdelene er delt inn slik: Nord-Norge: Troms, Finnmark og Nordland fylke. Trøndelag: Trøndelag fylke. Vestlandet: Møre og Romsdal, Vestland og Rogaland. Østlandet: Østfold, Akershus, Buskerud, Telemark, Innlandet, Vestfold og Oslo. Sørlandet: Agder.

Tabell 6: Tilhørighet nasjonalt og globalt for deltakere i gjennomførte kurs i regi av 22. juli-senteret⁴

Fylke/region	Antall grupper	Antall deltakere
Finnmark	4	100
Troms	2	77
Nordland	0	0
Trøndelag	0	0
Møre og Romsdal	0	0
Vestland	2	33
Rogaland	2	44
Agder	0	0
Telemark	0	0
Vestfold	0	0
Buskerud	0	0
Akershus	0	0
Oslo	9	275
Østfold	0	0
Innlandet	1	12
Norge mix	2	77
Europa og Norden	0	0
Amerika	1	10
Sum	23	628

Ser vi bort fra deltakere uten norsk eller kjent fylkestilhørighet, så kommer 63% av deltakerne på våre lærerkurs fra Oslo eller Østlandet. Det betyr at 22JS må satse mer på å reise ut for å holde lærerkurs dersom vi skal bedre den geografiske fordelingen av lærere og lærerstudenter som får kurs av oss. Kurs utenfor Oslo er både mer ressurskrevende å arrangere, og det krever mer ressurser for 22JS for å kunne prioritere kurs fremfor den ordinære undervisningsaktiviteten i våre lokaler.

Undervisningsaktiviteten 2024

Hovedmålgruppen for undervisningen er elever i ungdomsskole og videregående skole. Senteret tilbyr engasjerende og tilpassede undervisningsopplegg for å bidra til aktivt medborgerskap og forebygging av fremtidige konflikter. De fleste lærerne som booker undervisning velger fritt undervisningsopplegg på nettsidene, mens det også er noen som får tilpasset undervisningen til sin gruppe etter avtale.

Tabell 7: Antall grupper etter utdanningsinstitusjon, både nasjonalt og internasjonalt 2019-2024.

Institusjon	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ungdomsskole	170	21	103	173	244	273
Videregående opplæring	190	6	34	84	143	134
Universitet/høyskole	43	4	11	15	7	7
Folkehøyskole	14	0	3	3	5	4
Lærere/lærerstudenter	-	-	5	17	30	24
Barneskole	-	-	2	6	4	12
Voksenopplæring	20	5	1	3	23	6
Øvrige	117	32	25	89	77	85
Totalt	544	68	184	385	523	545

^[1] Kategorien «Øvrige»: Departementsansatte, internasjonale grupper, fagforeninger, NGO-grupper og andre.

Tabellen viser antall grupper vi har tatt imot i 22. juli-senteret og/eller har hatt undervisning for i perioden 2019-2024. (Tallene for 2021 og 2022 inkluderer også noen grupper som mottok digital undervisning.) I sum er senteret tilbake til undervisningstallene fra før pandemien (2019). Tabellen viser at andelen grupper fra ungdomskolen stadig øker, mens antallet grupper fra videregående opplæring er omtrent det samme som for 2023. 22JS har en økende etterspørsel fra barneskoler, og vi bør vurdere om vi bør utvikle flere

4 I tabell 6 er deltakere lærere, lærerstudenter, men også øvrige som har mottatt lærerkurs. Dette kan være samarbeidspartnere, skoleledere, NGO'er og andre institusjoner hvor deltakerne ikke er lærere eller lærerstudenter, men som driver med formidling/undervisning og lignende.

tilbud for denne gruppen på sikt. 22JS har undervist færre grupper lærere/lærerstudenter i 2024, til tross for at det har vært et uttalt mål å øke antallet kurs. Det er også et markant fall i antallet grupper for elever i voksenopplæringen. For begge disse gruppene gjelder at undervisningstilbudet finnes for dem. Nedgangen fra 2023 til 2024 kan indikere at vi må satse mer på kommunikasjon for å gjøre undervisningstilbudene våre bedre kjent for disse gruppene.

Den kulturelle skolesekken (DKS)

22JS har i flere år hatt samarbeid med Den kulturelle skolesekken (DKS), der undervisningsopplegget *Min historie* har blitt tilbudt gjennom DKS' vår- og høstprogram for skolene. I 2024 har skoleklasser fra Osloområdet besøkt 22. juli-senteret og utstillingen i tilknytning til teaterforestillingen *Å leve videre* som ble satt opp på Vega Scene. Stykket, skrevet av Nina Wester og produsert av Rimfrost Produksjoner, skildrer erfaringene til en overlevende fra Utøya. Senteret har samarbeidet med Rimfrost Produksjoner om innholdet i forestillingen, og med DKS om tilhørende undervisningsopplegg. Tilbudet om utstillingsbesøk ble gitt til 35 skoleklasser i Osloområdet, hvorav 13 benyttet seg av muligheten. I tillegg kom to grupper fra DKS Elevenes programråd.

Som nasjonalt kunnskapssenter etterstreber vi bred geografisk spredning i vårt arbeid, men samtidig er det viktig for oss at elever i Oslo får gode muligheter til å besøke oss. Gjennom samarbeid med lokale aktører kan vi styrke vår tilstedeværelse i hovedstaden og legge til rette for at Osloskolen får ta aktivt del i formidlingen av 22. juli-historien.

Samarbeidsprosjektet Demokrativerksted tredagerssamling

Demokrativerksted tredagerssamling er et samarbeidsprosjekt mellom 22. juli-senteret, Utøya AS, Det Europeiske Wergelandsenteret (EWC) og Raftostiftelsen. Gjennom Demokrativerkstedet kan elever og lærere fra hele Norge melde seg på en tredagerssamling på 22. juli-senteret og Utøya. Samlingen starter på 22JS første dag, mens resten av tiden tilbringer deltakerne på Utøya. 22JS bidrar med undervisning på dag én og vitnesamtale på Utøya på dag to. Reisekostnader og opphold er gratis og dekket av arrangørene.

Vitner som deler sine personlige historier, er viktige ressurser i Demokrativerkstedet. Det bidrar til en dypere forståelse av terrorangrepene og kan også skape sterke følelsesmessige reaksjoner og refleksjon hos deltakerne. Det personlige aspektet av vitnenes historier kan styrke engasjementet og bevisstheten om de sosiale konsekvensene av ekstremisme.

Elever jobber med undervisningsopplegget Samtalen om 22. juli i forbindelse med tre-dagers Demokratiwerksted. Foto: Jarl Omestad / 22. juli-senteret

Tabell 8: Oversikt over fylkestilhørighet for deltakere på Demokrativerksted

Fylke	Antall elever/lærere
Finnmark	4
Troms	4
Nordland	12
Trøndelag	44
Møre og Romsdal	12
Vestland	52
Rogaland	52
Agder	4
Telemark	16
Vestfold	20
Buskerud	8
Akershus	45
Innlandet	28
Oslo	12
Østfold	8
Sum	321

Tabell 9: Oversikt over geografisk fordeling for deltakere på Demokrativerksted 2024

Landsdel	Antall elever/lærere
Nord-Norge	20
Trøndelag	44
Vestlandet	116
Agder	4
Østlandet	137
Sum	321

Tabellen viser en oversikt over fordelingen av deltagere etter landsdel. Den største gruppen kommer fra Østlandet (137 deltakere) og Vestlandet (116 deltakere), noe som tyder på at Demokrativerkstedet tiltrekker seg interesse fra de mest folkerike områdene i Norge. Samtidig er det relativt få deltakere fra Agder (4 deltakere) og Nord-Norge (20 deltakere). Dette kan indikere behov for målrettede tiltak for å øke deltakelsen fra disse regionene.

Det at reisekostnader og opphold er gratis senker terskelen for deltakelse, og gjør programmet tilgjengelig for et bredere spekter av skoler over hele Norge. Den økonomiske støtten fra arrangørene er viktig for å fremme inkludering. Prosjektet har nasjonal betydning, både fordi det samler elever og lærere fra hele landet, og fordi det fremmer temaer som er viktige for samfunnet. Ved å undervise om så krevende og kritiske hendelser i norsk historie, bidrar programmet til å forme fremtidige generasjoner med en sterk forståelse for demokratiske verdier, empati og forebygging av ekstremisme. Samlet sett fremstår «Demokrativerksted tredagerssamling» som et vellykket tiltak for utdanning om 22. juli, og det bidrar til å engasjere unge mennesker i viktige samfunnsspørsmål.

Personlige fortellinger fra og om 22. juli

Hvert år bidrar over 40 vitner aktivt inn i undervisning og kurs, men til sammen er det om lag 100 personer som bidrar inn i vitneprosjektet. Vi tilgjengeliggjør personlige fortellinger gjennom vitnesamtaler for elever, lærere, lærerstudenter og andre grupper på 22. juli-senteret, på Utøya, og også andre steder i landet. Å rekruttere flere vitner er en viktig del av arbeidet. Samarbeidet med Støttegruppen bidrar til en trygg rekruttering og til at flere får vite om at tilbudet finnes. I løpet av 2024 gjennomførte vi til sammen 71 vitnesamtaler, der henholdsvis to vitner bidro hver gang.

Vitnesamtale i 22. juli-senteret våren 2024. Foto: Sondre Imset / 22. juli-senteret.

Min historie er vårt mest populære undervisningsopplegg og blir raskt fullbooket. Elevene får lytte til personlige fortellinger fra to som opplevde terrorangrepet tett på, og de får også mulighet til å stille spørsmål. Dette gir elever og lærere en mulighet til å få innsikt i de menneskelige konsekvensene av hendelsene.

Tabell 10: Oversikt over vitnesamtaler i 2024

Undervisningsopplegg	Antall gjennomføringer	Antall deltakere
Min historie	45	1 173
Kurs for lærere og lærerstudenter med vitnesamtale	10	336
Tredagers Demokrativerksted	11	386
Andre opplegg med vitnesamtale	5	214
Sum	71	2 109

Kategorien «andre opplegg med vitnesamtale» beskriver andre grupper som ikke jobber med undervisning, men som har ønsket vitnesamtale, for eksempel KORO og deltakerne i konkurransen om nytt minnested i regjeringskvartalet.

Målgruppen for undervisningsopplegget vitnesamtale 2024 er variert. Undervisningen når ikke bare elever, men også lærere og lærerstudenter, det bidrar til en bredere samfunnsforståelse av problematikken knyttet til 22. juli. Undervisningsoppleggene er designet med en kombinasjon av teoretisk undervisning og praktiske vitnesamtaler, dette gir en helhetlig tilnærming til læring. Underviserens rolle i å ramme inn vitnesamtalen sikrer en trygg pedagogisk kontekst. Kurset for lærere og lærerstudenter, som inkluderer vitnesamtaler kan gjøre lærerne bedre forberedt på å håndtere slike temaer i klasserommet. Det kan være avgjørende for å gjøre undervisningen både trygg og informativ.

Rekrutteringen av vitner er en viktig del av arbeidet ved 22. juli-senteret, aktivt utvikler vi strategier for å øke både antallet og mangfoldet av vitner. Dette inkluderer å nå ut til nye grupper av berørte og diversifisere perspektivene som deles. Samarbeidet med Støttegruppen er viktig, og blir enda mer sentralt fremover. I statsbudsjettet for 2024 fikk Støttegruppen midler for å styrke og koordinere sitt formidlingsarbeid i partnerskap med 22. juli-senteret og andre freds- og menneskerettighetssentre. 22JS

vil legge til rette for et godt samarbeid med freds- og menneskerettighetssentre, både nasjonalt og internasjonalt. Senteret ønsker å styrke undervisning til elever og lærere, særlig ved å øke kapasiteten for å holde flere kurs for lærere og lærerstudenter. Vi ser også behov for å knytte våre undervisningsressurser noe tettere opp mot samarbeidet med Støttegruppen og med freds- og menneskerettighetssentrene. Med en tredobling av antall undervisningsrom i det nye permanente senteret, så er det nødvendig å øke undervisningsressursene ved 22JS.

Lærer- og lærerstudentkurs 2024

I 2024 arrangerte senteret noe færre kurs enn i 2023. Kursene var rettet mot både lærerne og studenter som jobber i, eller skal i fremtiden jobbe i både barneskole, ungdomsskole og videregående skole. De fleste ble avholdt i senterets lokaler i Teatergata 10, behovet for å kunne reise ut til flere deler av landet for å tilby undervisning til lærere og lærerstudenter er tydelig. Kommunene har en krevende økonomi og oppvekstsektoren har utfordrende rammevilkår.

Tabell 11: Antall deltakere på lærerkurs og lærerstudentkurs i 2024

Kurs for lærere og lærerstudenter	Antall 2023	Antall 2024
Deltakere lærerkurs	275	190
Deltakere lærerstudentkurs	510	438
Sum	785	628

Fire av kursene i tabellen ble gjennomført utenfor senteret. To i Tromsø (ett for lærere og ett for lærerstudenter) og to i Stavanger, der vi har faste avtaler med universitetene og bibliotekene. På Universitetet i Tromsø er det obligatorisk oppmøte for studentene på kurset, som varer i fire timer. Etter lærerkursene på kveldstid på bibliotekene arrangerte vi også vitnesamtale som var åpent for alle interesserte. Flere lærere og lærerstudenter fra kursene deltar også på dette. Fra og med 2023 har disse kursene blitt avholdt i samarbeid med Det Europeiske

Wergelandsenteret. Nedgangen i antall kursdeltakere skyldes både ressursmangel, men også manglende etterspørsel. 22JS forsøker å sette opp lærer- og lærerstudentkurs når vi har tilstrekkelig etterspørsel til å avvikle kurs. Vi tolker denne nedgangen først og fremst som et resultat av manglende kunnskap om at vi har et slikt tilbud, og derav manglende etterspørsel. Vi bør dermed bedre kommunikasjonen om tilbudet.

Kursene gir lærere og lærerstudenter verktøy og kunnskap til å undervise om 22. juli. Dette er essensielt for å formidle viktige samfunnsverdier som demokrati, menneskerettigheter og toleranse. Gjennom kursene lærer deltakerne om radikalisering og ekstremisme, noe som kan være med på å forebygge fremtidige hendelser, og styrke samfunnets evne til å håndtere slike utfordringer. Utdanning av lærere om sensitive temaer er avgjørende for å skape trygge og åpne læringsmiljøer, der elever kan diskutere og reflektere over vanskelige emner. Kursene gir mulighet for samarbeid mellom lærere, studenter og ulike institusjoner. Dette bidrar til kunnskapsdeling og etablering av en felles plattform for videre arbeid med tematikken.

Evaluering av lærerkurs høsten 2024 – Wergelandsenteret, Utøya og 22. juli-senteret

Lærerkurset som ble arrangert høsten 2024 i samarbeid med Det Europeiske Wergelandsenteret og Utøya ble evaluert av lærerne som deltok, til sammen 35 respondenter. Deltakerne svarte på påstanden: “Kurset gir økt kunnskap om og kompetanse i å undervise om terrorangrepet i Regjeringskvartalet og på Utøya 22. juli 2011”. Her var 36% av deltakerne fullstendig enig, og 64% i noen grad enig. De svarte også på påstanden: “Kurset gir kjennskap til konkret og praktisk undervisningsmateriell som kan brukes i undervisning om 22. juli, demokrati og medborgerskap”. Her var 52% fullstendig enig, 45% i noen grad enig, mens 3% svarte “ikke i det hele tatt”.

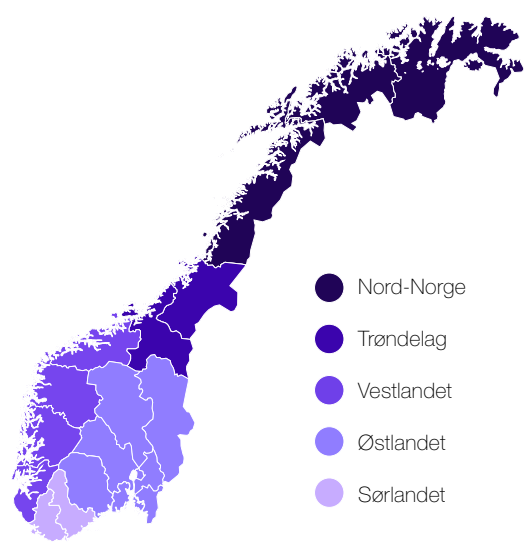
Tilbakemeldingene fra både lærerkurs og lærerstudentkurset er svært gode, og det er viktige kommentarer for oss i det videre arbeidet med å videreutvikle disse kursene. Lærere og lærerstudenter er en av senterets viktigste målgrupper.

Tabell 12: Antall deltakere på lærer- og lærerstudentkurs etter landsdeler 2024

Landsdel	Antall grupper	Antall deltakere
Nord-Norge	2	77
Trøndelag	0	0
Vestlandet	4	78
Sørlandet	0	0
Østlandet	10	296
Svalbard	0	0
Norge mix	2	77
Europa og Norden	4	100
Sum	22	628

I tabell 12 regnes deltakere som lærere, lærerstudenter, men også øvrige som har mottatt lærerkurs: Samarbeidspartnere, skoleledere, NGO-grupper og andre institusjoner som driver med formidling/undervisning og lignende.

Tabellen viser at vi har flest deltakere fra Østlandet. Men den viser også at vi har godt besøkte kurs når vi reiser ut for å holde dem, vi har hatt kurs både i Tromsø og i Stavanger.

Tabell 13: Antall deltakere på lærer- og lærerstudentkurs etter fylke 2024

Fylke/region	Antall grupper	Antall deltakere
Troms og Finnmark	2	77
Nordland	0	0
Trøndelag	0	0
Møre og Romsdal	0	0
Vestland	2	33
Rogaland	2	45
Agder	0	0
Vestfold og Telemark	0	0
Akershus	0	0
Buskerud	0	0
Østfold	0	0
Telemark	0	0
Oslo	9	274
Innlandet	1	12
Svalbard	0	0
Norge mix	2	77
Europa og Norden	4	100
Sum	23	628

De svært populære dagens lærer- og lærerstudentkursene på 22. juli-senteret og Utøya, i samarbeid med Utøya og Det Europeiske Wergelandsenteret fikk 88 søkere til de 35 plassene på kurset. 22JS ønsker å kunne gjennomføre flere kurs for lærere i 2025 for å svare på denne type etterspørsel. De eksterne lærer- og lærerstudentkursene ble evaluert av deltakerne, og fikk, som vist, svært gode tilbakemeldinger. 22JS har utviklet ressurser som kursholdere, lærere og studenter kan bruke i sine klasserom etter kursdeltakelse. Det forlenger effekten av kursene og gir praktiske verktøy for implementering av læringen i praksis.

Brukerundersøkelse 2024

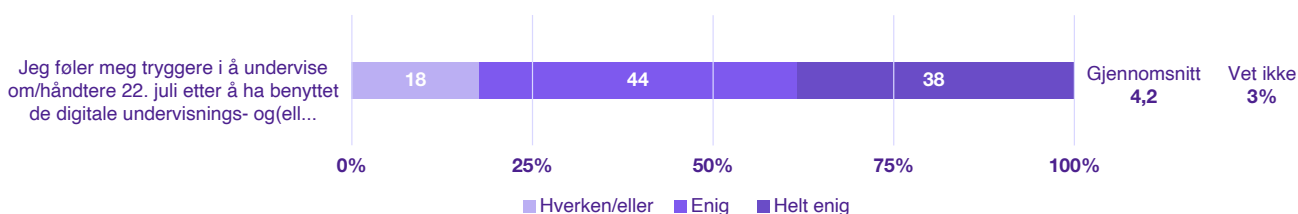
22JS engasjerte Rambøll til å gjennomføre en brukerundersøkelse om psykologisk trygghet i undervisningssituasjonen, før og etter gjennomført kurs ved 22JS. I løpet av året har 436 lærere, lærerutdannere og lærerstudenter har deltatt i undersøkelsen. Dette er en økning i antall respondenter sammenlignet fra 2023. Det er noe lavere deltakelse blant lærerstudenter og lærerutdannere sammenlignet med lærere. Deltakerne ble blant annet stilt spørsmål ved følelse av trygget i etterkant av lærerkurs og lærerstudentkurs: Hvor enig eller uenig er du i følgende? "Jeg føler meg tryggere i å undervise om/håndtere 22. juli etter å ha deltatt på lærerkurs i regi av 22. juli-senteret". På en skala der 0 er helt uenig og 5 er helt enig, så er gjennomsnitt 4,6. Ni av ti (93%) føler seg tryggere i å undervise om 22. juli etter å ha deltatt på kurs arrangert av 22. juli-senteret. 5 % er nøytrale og 2 % er uenige i at kurset har gjort dem tryggere i undervisning.

Alder

Det er aldersgruppene under 25 år og 40-49 år som rapporterer høyest enighet (5) i at de føler seg tryggere i å undervise om/håndtere 22. juli etter å ha deltatt på lærerkurs i regi av 22. juli-senteret. Lavest enighet finnes blant gruppen 55-59 år (4,2). Dette er et interessant funn og 22JS ønsker å undersøke hva årsaken kan være og om dette resultatet vil være likt i kommende brukerundersøkelser. En teori kan være at lærere i denne aldersgruppen har egne og sterke minner etter 22. juli.

Trygghet etter å ha benyttet digitale ressurser

Hvor enig eller uenig er du i følgende?: Jeg føler meg tryggere i å undervise om/håndtere 22. juli

etter å ha benyttet de digitale undervisnings- og/eller lærerressursene på www.22julisenteret.no.

Fire av fem (82%) føler seg tryggere i å undervise om 22. juli etter å ha benyttet de digitale undervisningsmaterialene på 22julisenteret.no. En av fem (18%) er nøytrale til om de har blitt tryggere i undervisningen etter å ha benyttet de digitale ressursene.

Konklusjon

Brukerundersøkelsen gir oss verdifull informasjon om effekten av våre kurs og våre digitale tilbud til lærerne og til lærerstudentene. Deltakerne opplever økt trygghet når de skal undervise om 22. juli etter å ha deltatt på våre kurs og/eller brukt våre digitale tilbud. Vi ser at dette er tilbud som dyktiggjør lærere og fremtidige lærere når de skal undervise i krevende tematikk og takle utfordrende dialoger i klasserommet.

Antall respondenter er stort nok til at vi kan stole på resultatene totalt sett, men det er vanskelig å analysere svarene fordelt på geografisk tilhørighet eller alder. Vi ser ingen stor forskjell i svarene fra lærere og lærerstudenter etter hvor de bor eller alder, men hver gruppe blir såpass liten at det er vanskelig å vurdere om forskjeller mellom gruppene er statistisk signifikant. Vi ser også lite forskjell i svarene mellom lærere og lærerstudenter, men også her er det vanskelig å analysere om forskjellene er signifikante. 22JS ønsker å styrke arbeidet med brukerundersøkelser og effektmåling slik at vi kan bruke dette til å undersøke systematiske forskjeller mellom ulike grupper lærere og lærerstudenter.

Vurdering av undervisningsaktiviteten i 2024

22JS har gjort betydelige fremskritt i arbeidet med å spre kunnskap om 22. juli til både elever og lærere gjennom det eksisterende tilbudet. Elevandelene har økt, og elevene utgjør nå 60% av det totale besøkstallet. Vi får stadig flere klasser fra ungdomstrinnet i undervisning, antallet klasser fra videregående skole er stabilt, og vi ser en tendens til at flere klasser i barneskolen får undervisning hos oss. Likevel er det viktig å anerkjenne begrensningene i forhold til geografisk spredning og økonomiske barrierer som hindrer deltakelse fra skoler langt fra Østlandet. På sikt ønsker 22JS å vurdere om vi kan reise mer ut for å holde kurs og undervisning, det er et spørsmål om ressurser. Uansett skal 22JS arbeide videre med ytterligere digitalisering av undervisningstilbudene. Dette vil sikre at flere elever uansett bosted får mulighet til å lære om 22. juli og tilgrensende tematikk.

Brukerundersøkelsen viser effekten av kurstilbud og digitaliserte tilbud ved 22JS, men vi trenger mer materiale over tid for å kunne vurdere hvilke tiltak som fungerer best. Til det trengs det mer ressurser slik at vi kan jobbe systematisk og strukturert med effektmåling og brukerundersøkelser. I tillegg trenger vi ressurser til flere lærerkurs og samarbeid med støttegruppen og freds- og menneskerettighetssentrene.

Mål 2: 22. juli-senterets læringsressurser er tilgjengelige for befolkningen i hele landet

Senterets læringsressurser er tilgjengelig på nett, nettressursene gjenspeiler et besøk på 22. juli-senteret. De kan enten brukes som erstatning for et besøk, eller som for- og etterarbeid ved besøk. Vi har analysert nedlastingene av undervisningsopplegg i 2024. Besøkende per nedlastingsressurs på web-sidene ser slik ut:

«Årsaker til terroren 22. juli»: 864 besøkende og 1 202 interaksjoner

«Fortellinger om 22. juli»: 351 besøkende og 565 interaksjoner

«Media og 22. juli»: 133 besøkende og 179 interaksjoner

«Tegneserie om ekstremisme»: 330 besøkende og 369 interaksjoner

Ved å trekke ut data, kan vi se at topp fem fylker av besøkende på nettsidene våre er:

- Oslo
- Akershus
- Rogaland
- Trøndelag
- Finnmark

Den geografiske spredningen av besøkende på nettsidene viser at Østlandet, med sin nærhet til Oslo tar mest i bruk 22.juli-senterets nettressurser. Det er også Østlandet som har høyest tall på fysisk besøk og nettressursene kan brukes i ettertid som verktøy i undervisningen. Det er gledelig at Rogaland, Trøndelag og Finnmark kommer så høyt på listen over nedlastinger. Dette kan indikere at lærere i disse fylkene i større grad bruker våre nettressurser til erstatning for å få fysisk undervisning hos oss.

Likevel legger vi til grunn at vi bør ha mer besøk på nettsidene og at flere lærere laster ned og bruker undervisningsoppleggene vi har utarbeidet. 22JS har ikke tidligere hatt ressurser å bruke til eget kommunikasjonsarbeid mot skoler og lærere, men vil få det i løpet av 2025. Vi ønsker derfor å satse på å få ut mer informasjon om vårt digitale tilbud til skoleeiere og til skoler og lærere.

Lansering av undervisningsopplegget barneressurs ved statssekretær Sindre Lysø, direktør v/22js Lena Fakre og underviser Julie Røstad. Foto: 22. juli-senteret

Barneressursen

I 2024 lanserte vi undervisningsopplegget barneressurs på Bygdøy barneskole i 7. klasse, med statssekretær Sindre Lysø, direktør på 22. juli-senteret, og undervisere fra senteret. Barneressursen har hatt 1 275 unike sidevisninger på nettsiden i 2024. I mai kom den også opp på senteret i form av en egen digital stasjon. Det har ikke blitt ført egen statistikk i 2024, men det er iverksatt fra og med 2025.

Videreutvikling av nettressursene

I 2024 implementerte 22JS Piwik PRO for å analysere besøkstall, inkludert unike brukere, besøkstrafikk, geografisk spredning og nedlastinger av undervisningsopplegg. Høsten 2024 gjennomførte vi tiltak basert på søkeordsanalyser, optimalisering av innhold og teknisk optimalisering i publiseringsverktøyet. Vi har ikke hatt mer enn noen måneders erfaring med dette verktøyet, så mer analyser av bruken av nettsidene presenteres i årsrapporten for 2025.

Avvik i bookingsystemet i 2024

I 2024 implementerte senteret en avkryssingsboks i Simplybookme, der vi oppfordret brukerne til å indikere om de ønsket å bli kontaktet angående brukerundersøkelser og relaterte ressurser for lærere i fremtiden. Ved en feil ble avkryssing i denne boksen gjort obligatorisk for å kunne fortsette booking, noe som resulterte i at enkelte brukere ikke fikk gjennomført booking eller tror de har booket uten at det er registrert. Feilen ble raskt identifisert og rettet. Vi kan likevel få noen avvik våren 2025 ved at det kommer klasser for undervisning som tror de har booket uten at bookingen er registrert hos oss. Senteret er forberedt på å håndtere mulige dobbeltbookinger i løpet av våren 2025.

Mål 3: 22. juli-senteret dokumenterer, bevarer og formidler relevante perspektiver og gjenstander knyttet til terrorangrepet 22. juli 2011

22. juli-senteret har sterkt fokus på minnearbeidet etter 22. juli 2011. Dette gjør vi ved å tilrettelegge for besøk i minnerommet der publikum kan legge igjen hilsener. Dette materialet samles inn og dokumenteres. Minnerommet og digitale minnebøker gir besøkende mulighet til å bearbeide sorg og reflektere over de menneskelige kostnadene ved terrorangrepet. Ett viktig aspekt ved senterets innsamlingsarbeid er samlingsarbeidet, som også er viktig for den kollektive forståelsen av årsaker til og konsekvenser av terror, særlig for generasjoner uten egne minner.

Informasjon om senterets dokumentasjonsarbeid

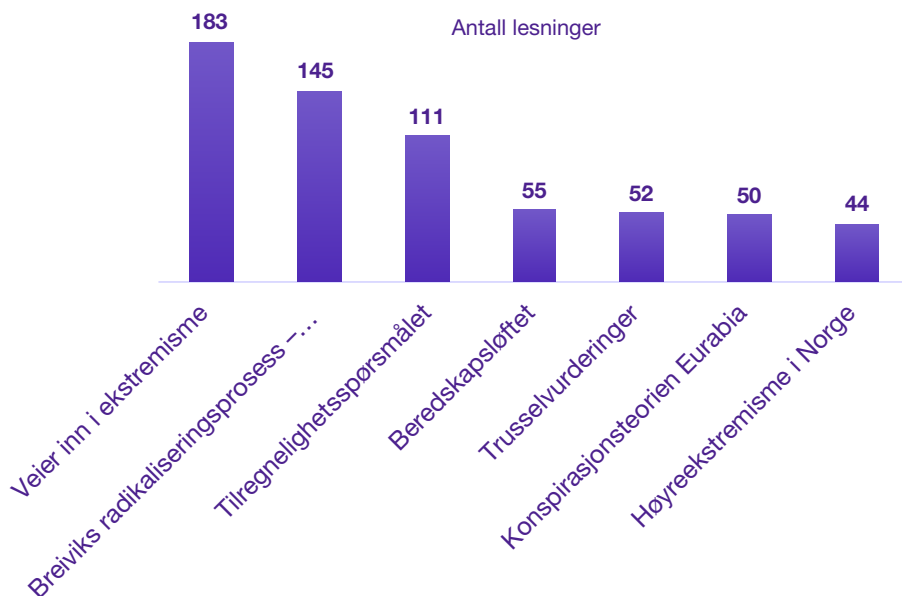
Når senteret samler og bevarer gjenstander og historier knyttet til 22. juli, bidrar det til å formidle årsaker til og konsekvensene av terrorangrepet. Å minnes ofrene og diskutere de komplekse temaene knyttet til terrorangrepet er avgjørende for å opprettholde bevissthet om at terrorangrepet har hatt stor innvirkning på norsk samfunnsliv. Konsekvensene av terror og ekstremisme er store, både for de berørte og for storsamfunnet.

Med utstillingen *Samtalen om 22. juli* og fordypningsstasjoner, gir senteret besøkende en dypere forståelse av terrorangrep og konsekvenser av terror. Dette inkluderer flere perspektiver knyttet til temaer som «terroristen», «beredskap» og «radikalisering», og oppfordrer til refleksjon og diskusjon rundt viktige samfunnsspørsmål.

Ved å lage fordypningsstasjoner med bilder, video og tekster, tilbyr vi besøkende å aktivt utforske og engasjere seg. Dette resulterer i at mange besøkende velger å lære mer om spesifikke emner.

Statsråd Kari Nessa Nordtun sammen med en elev i utstilling. Foto: 22. juli-senteret

Figur 12: De mest leste artiklene i 2024

Artiklene som omhandlet radikaliseringsprosess og grunner til ekstremisme, og spørsmål om tilregnelighet og beredskap er de mest leste i fordypingsstasjonene. Vi ser en øking i artikler med samme tematikk lest på engelsk i år. Dette viser økt bruk av fordypingsstasjonene av turister og grupper som bruker engelsk fra foregående år. Det største hoppet har vært artiklene *Høyreekstremisme i Norge* som ikke var i topp ti i 2023, men nå er på en syvende plass for mest leste, mye grunnet økt interesse på engelsk. Det var i alt 1169 besøkende som valgte å lese en av de 66 artiklene som ligger i fordypingsstasjonene.

Ekstremismekommisjonens rapport peker på at voldelige ekstreme ideologier har lav oppslutning i Norge. Samtidig har flere terrorangrep blitt gjennomført og avverget. Ekstrem islamisme og høyreekstremisme anses å utgjøre de største terrortruslene mot Norge i dag. Andre former for ekstremisme kan imidlertid utgjøre fremtidige trusler.

Forebyggende arbeid mot ekstremisme forutsetter at samfunnet har presis og oppdatert kunnskap om ekstremisme. 22JS har en viktig rolle i

formidlingen av minne og læring, oppdatert kunnskap, gjennom utstillinger, samtaler, samarbeid og formidling av forskning. 22JS har også støttet Ekstremismekommisjonens arbeid, blant annet ved at en ansatt ved 22JS har hospitert i Ekstremismekommisjonens sekretariat og med oppfølging av kommisjonens rapport i Kultur- og likestillingsdepartementet. Ved å skape et rom for refleksjon og diskusjon rundt ekstremisme kan senteret bidra til å fremme forståelse for demokrati, inkludering og menneskerettigheter i samfunnet. Direktøren for 22JS deltok i 2024 ved minnemarkeringer i Al-Noor-moskeen 10. august og i Oslo sentrum 25. juni.

Midlertidig utstillinger 2024

Fra 2019 – 2024 har senteret prioritert å utvikle ulike temporære utstillinger. Disse årene har gitt senteret et erfaringsgrunnlag med ulike formidlingsmåter på norsk og engelsk. De ulike tilbakemeldings- og involveringstiltakene i utstillingene har gitt oss viktig innsikt i å forstå hvordan besøkende har respondert, hvilke temaer de synes er mest relevant, og hvordan utstillingene bidrar til å fremme viktige diskusjoner. Vi vil i tiden fremover bruke informasjonen systematisk for å forbedre fremtidige utstillinger og kontinuerlig utvikle senterets samfunnsnyttige rolle.

Kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun sammen med elever, underviser, samlingsansvarlig og direktør ved 22. juli-senteret.
Foto: 22. juli-senteret

I 2024 har senteret jobbet frem to temporærutstillinger *Dine ord har betydning* og *Gjenklang – Musikken etter 22. juli*. I tillegg har senteret gjennomført prosjektet «Åpent torg». Senteret utviklet og formidlet seks temporære utstillinger fra 2021 til 2024.

MEDIA 22.–26. juli 2011

Den midlertidige utstillingen *MEDIA 22.–26. juli 2011 åpnet i 2023* og var åpen til 14. april 2024. Utstillingen ga innsikt i medias umiddelbare reaksjoner på terrorangrepet, den la opp til bredere samtale om hvordan ulike medier former vår forståelse av tragiske hendelser. MEDIA engasjerte besøkende til å reflektere over hvordan mediedekning påvirker offentlig diskurs og samfunnsoppfatninger. Utstillingen ble utviklet i samarbeid med Støttegruppen og AUF.

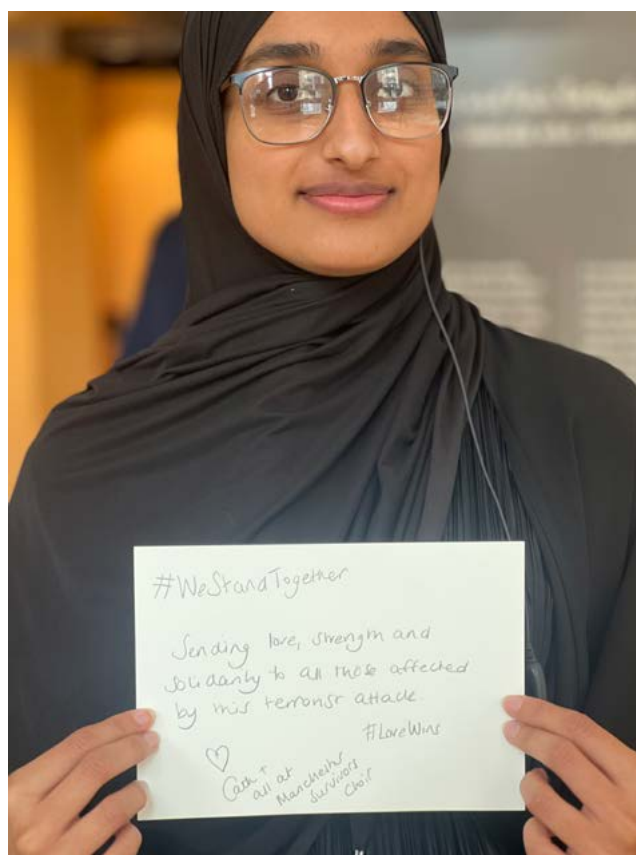
«Åpent torg» for samtaler og prosessering

I perioden 17. april - 17. juni 2024 la 22JS til rette for et åpent torg med ulike møbler for samtaler, og skapte et sted der besøkende kunne prosessere inntrykk fra utstillingen generelt. Det åpne torget ga besøkende en fysisk og psykisk plass til å bearbeide inntrykkene de fikk. Ved å lage en interaktiv møteplass for samtale, tilrettela senteret et rom for deling av personlige historier og minner, noe som kan bidra til kollektiv bearbeiding av sorg og traumer. Målet var å skape tilhørighet og fellesskap.

«Dine ord har betydning»

Den 6. juli 2024 åpnet 22JS den midlertidige utstillingen *Dine ord har betydning*. I utstillingen viste vi for første gang frem publikums bidrag til samtalen rundt 22. juli, et utvalg av minnekort, brev, figurer og tegninger som publikum har laget i senteret. Alt som skrives og lages av besøkende i 22. juli-senteret blir bevart, vi har samlet inn over 10 000 minnekort og mange tusen tegninger og figurer. Ordene som deles er sterke, de trøster og inspirerer, viser både sorg, sinne, omtanke og gir håp. Slik bidrar besøkende til å fortsette samtalen om 22. juli. Gjennom utstillingen ble besøkende utfordret til å uttrykke et spekter

av følelser. Dette kan være med på å normalisere samtalen om følelsesmessige reaksjoner etter traumatiske hendelser, skape større forståelse for hverandres opplevelser og dermed styrke sosiale og emosjonelle relasjoner i samfunnet. Vi ønsket å skape en involverende utstilling der besøkende forsetter å bruke sine ord og si sin mening om 22. juli. Gjennom produksjon- og utviklingsfaser var vi i tett dialog med støttegruppen. Berørte og etterlatte fikk også tilbud om førvisning før utstillingen åpnet. Utstillingen ble omtalt i nettmedier. Førvisningen av utstillingen for berørte ble vist på Dagsrevyen på NRK.

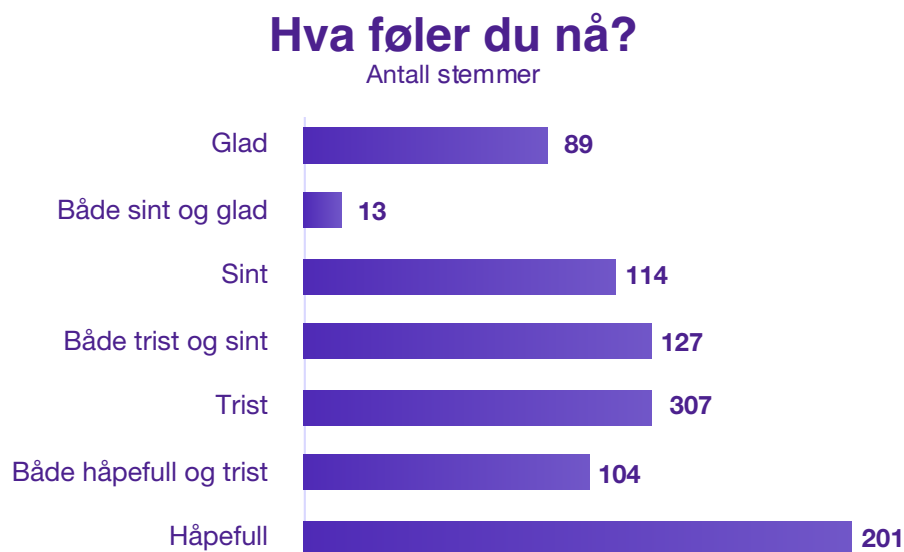
Sitat fra *dine ord har betydning*.

Og, som det står på en barnetegning i 22. juli-senterets nye, fine utstilling – «Ondskap kan drepe et menneske, men aldri beseire et folk»

Jonas Gahr Støres, statsminister

Det sterke budskapet i flere av bidragene i utstillingen ble omtalt under 13-års markeringen av 22. juli i Domkirken, og i statsminister Jonas Gahr Støres tale i Regjeringskvartalet. Foto; DSS

Figur 2: Besøkendes svar på spørsmålet «Hva føler du nå?»

I utstillingsperioden til *Dine ord har betydning* stilte 22. juli-senteret et spørsmål om hva de besøkene følte etter å ha sett utstillingen:

Vi ser at de besøkende som svarte hadde mange ulike følelser etter å ha sett utstillingen: *Trist* er den følelsen flest av de som svarte hadde, men *Håpefull* er den følelsen som fikk nest flest stemmer. Det er også flere som svarte at de har flere ulike følelser. Både sinne og tristhet, og håpefullhet og tristhet er det flere som svarte.

Målinger som gjennomføres i senteret bidrar til at vi kan få tilbakemeldinger på hvordan publikum opplever det de møter i senteret. Det er ingen følelser som er «riktig» eller «feil» etter et besøk hos oss, men vi vil gjerne legge til rette for at utstillingene våre både fører til et følelsesmessig engasjement og til fremtidstro eller håp om at det er mulig å ha et godt samfunn hvor

det er plass til alle. Vi ønsker også at besøkende skal oppleve seg selv som en viktig aktør i demokratiet, slik også Ekstremismekommisjonen har understreket:

«Det er vi som fellesskap som kan motvirke at ekstremister undergraver demokratiet, og at dette kan gjøres ved å styrke den demokratiske motstandskraften i befolkningen. Dette gjøres gjennom å legge til rette for at alle innbyggere gis mulighet til læring, deltakelse og diskusjon i samfunnsspørsmål innenfor rammene av et sunt uenighetsfellesskap. Opplevd eller reell avmakt kan føre til tap av tillit hos grupper og enkeltindivider. Medvirkning i demokratiske prosesser er en nøkkel til opplevelsen av tilhørighet i samfunnet, og legger til rette for tillit, både mellom borgere og til demokratiet og dets institusjoner.»

Sitat fra presentasjon av
Ekstremismekommisjonens rapport⁵

Administrerende direktør ved Anno museum AS, Sven Inge Sundet og direktør ved 22. juli-senteret, Lena Fahre signerer kontrakt. Avdelingsleder ved Anno bevaringssenter Sander Solnes og samlingsansvarlig ved 22. juli-senteret Anne Lene Andersen overværer signeringen. Foto: 22. juli-senteret

De temporære utstillingene kan bidra til at vi får en plattform for å diskutere viktige samfunnsspørsmål. Kunnskapen disse utstillingene gir oss er sentral kompetanse for 2. juli-senteret i forberedelsen til nye utstillinger i permanent senter.

Gjenklang – Musikken etter 22. juli

Utstillingen dokumenterer hvordan musikk ble ekstra viktig etter 22. juli, med artister som deler sine erfaringer fra nasjonale minnekonsserter og egne sanger om angrepet. I året etter terrorangrepet ble musikk brukt som et symbol på motstand mot terroristens tankegods. Gjennom fellessang og konsserter ble musikken en måte å samle folk på og en direkte respons på angrepet. Minneseremoniene og -konsertene viste frem et Norge som kjempet mot intoleranse og hat, med mangfold og fellesskap. Utstillingen viser historiene bak sangene og

konsertene. Utstillingen vises i Teatergata 10 fram til senteret flytter til Regjeringskvartalet i 2026.

I forbindelse med utstillingen ble det laget en podkastserie, *Samtaler om 22. juli: Gjenklang*, den er tilgjengelig på 22JS' nettside. I serien får vi innblikk i produksjonen av minnekonsserter og samtaler med NRK-produsent Stig Karlsen. I 2024 har 11 personer bidratt med personlige historier til 22. juli-senterets arkiv, inkludert bidrag fra artistene Bjørn Eidsvåg, Lars Lille Stenberg, Ingrid Olava og Jarle Bernhoft. Disse historiene er blitt til videoer i utstillingen, som også inkluderer intervjuer med musikkprofessor Jon-Roar Bjørkvold og musikkviter Ingrid Helseth Falkenberg.

Utvidete åpningstider og arrangement

Senterets ordinære åpningstider er torsdager til søndager. I sommerferien, høstferien og vinterferien utvider senteret åpningstidene for å øke publikums muligheter til å besøke senteret.

Den 21. juli markerte 22JS sitt 13-årsjubileum. I samarbeid med Støttegruppen inviterte vi til konsert med koret *Bee the Difference project*. Koret består av overlevende etter terroren på Ariana Grande-konserten 22. mai 2017.

Bee the Difference-prosjektet ble startet i 2022 som en respons på manglende støtte til unge overlevende etter terrorangrepet på Manchester Arena i mai 2017. Inspirert av forskning fra Oslo etter 22. juli-angrepet, ble prosjektet grunnlagt av Dr. Cath Hill fra Lancaster University, veldedighetsorganisasjonen National Emergencies Trust og ni unge overlevende. Musikk var en viktig del av samholdet for de unge, og de ble med i Manchester Survivors Choir i 2018. Koret bruker musikk for å bearbeide traumer og inspirere andre unge til å delta i forskningsprosjektet.

Samlingsarbeidet

22. juli-senterets samlingsmandat er å forvalte og bevare kulturarven etter terrorangrepet 22. juli 2011, som gjenstander, dokumenter og muntlige beretninger. Med inngåelse av avtalen med Anno bevaringssenter om at 22. juli-senterets samling skal bevares på magasin hos Anno, er kulturarven etter 22. juli 2011 sikret. Gjenstandene varmebehandles, rengjøres, dokumenteres og konserveres før de magasineres. Anno bevaringssenter er et nytt og moderne magasin som bevarer og forvalter kulturarv etter ICOMs prinsipper for god bevaringspraksis. Anno bistår senteret også med rådgiving og kompetansebygging.

Etter at samarbeidsavtalen med Anno bevaringssenter ble inngått har 22JS informert berørte, etterlatte og overlevende om muligheten for bevaring av gjenstander og dokumenter etter 22. juli. Ved årsskiftet var det flere som har vist sin interesse, og flere gjenstander er nå donert til 22JS fra direkte berørte familier. Flere av gjenstandene blir helt sentrale i den nye utstillingen i permanent senter.

Overtagelse av bevismaterialet fra Oslo politidistrikt

I 2024 fikk senteret også signert avtale med Oslo politidistrikt om å overta bevaringsansvaret for bevismaterialet etter etterforskningen av 22. juli. Ett større flytteprosjekt ble gjennomført og ferdigstilt i 2024, og alle gjenstandene er nå på magasin hos Anno bevaringssenter.

Historier om de vi mistet

«Historier om de vi mistet» dokumenterer og bevarer etterlatte familiers historier om ofrenes liv gjennom filmopptak, og er en fast del av 22JS' utstilling. På lang sikt ønsker vi at alle familiene som ønsker det får mulighet til å dele historier om sine kjære. 22JS har det overordnede ansvaret for filmprosjektet, men arbeidet har vært gjennomført i samarbeid med Utøya AS. I 2024 ble historien til Emil Okkenhaug dokumentert, og den ble dermed en del av utstillingen.

Informasjon om samarbeid med relevante nasjonale og internasjonale forsknings-, kunnskaps- og formidlingsmiljøer.

Det er viktig med godt samspill mellom Kunnskapsdepartementets underliggende virksomheter slik at alle bidrar til hverandres måloppnåelse. 22. juli-senteret har et godt samarbeid innen kunnskapsdeling og nettverksbygging med øvrige freds- og menneskerettighetssentre, både nasjonalt og internasjonalt.

22. juli-senteret samarbeider aktivt med Det Europeiske Wergelandsenteret, Utøya AS, og Raftostiftelsen om prosjektet «22. juli og demokratisk medborgerskap». Prosjektet koordineres av Det Europeiske Wergelandsenteret, som er tilskuddsmottaker.

Støttegruppen, Utøya og 22. juli-senteret har utformet et gjensidig forpliktende samarbeid for å styrke ivaretagelsen av de berørte etter 22. juli, og formidlingen av historiene

Styreleder i støttegruppen etter 22. juli 2011, Lisbeth Røyneland, direktør ved 22JS i panelsamtale moderert av fagansvarlig for publikum ved 22JS.

Utstillingen «Dine ord har betydning» 2024.

om 22. juli spesielt, gjennom vitnesamtaler, opplæring, og formidling av de to åstedene.

22. juli-senteret har også et nettverksamarbeid med Al Noor-Islamic Centre og Støttegruppa 25. juni. Her er det muligheter for samarbeid om kunnskapsutveksling, pedagogiske opplegg, arrangement og utstillinger ved alle virksomhetene.

22. juli-senteret samarbeider med French Memorial Museum innenfor flere relevante fagfelt. 2024 har utpekt seg som et år hvor vi har samarbeidet tettere om samlingsarbeid: minne etter terroraksjoner – gjennom gjenstander og historier.

Senteret har også samarbeid med 9/11 Memorial & Museum, The Museum at the Memorial Centre for the Victims of Terrorism, French Memorial Museum og Oklahoma City National Memorial & Museum. Ved flere anledninger har 22. juli-senteret besøkt sine internasjonale samarbeidspartnere hvor vi har jevnlig dialog om hvordan vi dokumenterer og jobber med formidling, dette er spesielt sentralt i vårt arbeid.

Generelt sett har senteret en bred kontaktflate, og søker å bidra til en god arbeidsdeling, inkludert når det skjer internasjonale terrorangrep som øker senterets aktualitet og etterspørsel etter kompetanse.

Informasjon om senterets deltakelse i offentlig debatt, arrangementer o.l

22. juli-senteret har blant annet bidratt med: Offentlig åpning av utstillingen *Dine ord her betydning*. Offentlig åpning av utstillingen *Gjenklang – Musikken etter 22. juli*. Deltagelse på Samfunnsvitenskapelig Fakultetsforening ved UiOs arrangement *Hvordan minnes vi 22. juli*. Barneaktiviteter med perleverksted og ekstra åpent i ferier.

I 2024 deltok 22JS på FNs konferanse om ekstremisme, radikalisering og terrorisme, direktøren for 22JS var en av paneldeltakerne. Under besøket ble det lagt

vekt på hvordan 22JS bidrar til FNs bærekrafts mål om å fremme fredelige og inkluderende samfunn gjennom undervisning og vitnearbeid. Representanter fra 9/11 Memorial & Museum i USA, Oklahoma City National Memorial & Museum, French Memorial Museum og The Museum at the Memorial Centre for the Victims of Terrorism i Spania deltok også på konferansen, noe som understreket viktigheten av globalt samarbeid i kampen mot ekstremisme.

Den 6. desember gjennomførte 22JS sitt første frokostseminar med en panelsamtale om hvordan 22JS og Støttegruppen samarbeider og planlagte aktiviteter for 2025. Arrangementet var fullt. 22JS fikk positive tilbakemeldinger på dialogen mellom direktør ved 22JS og leder i styret til Støttegruppen, Lisbeth Røyneland. Det var også mulighet til å stille spørsmål og delta i samtalen. Generelt ble arrangementet sett på som en viktig plattform for å fremme forståelse og støtte for de berørte etter 22. juli.

Senteret har hatt god mediedekning i 2024, spesielt i forbindelse med utstillingsåpninger og arrangementer som Oslo kulturnatt og den internasjonale demokratidagen. På den internasjonale demokratidagen var det fokus på betydningen av å verne om demokratiet etter 22. juliangrepet. I løpet av året hadde senteret i tillegg en rekke besøk og omvisninger fra både inn- og utland, noe som bidro til økt internasjonal synlighet. 22JS har vært omtalt i Dagsrevyen, NTB og flere aviser (Aftenposten, VG, Dagbladet, Dagsavisen og OsloBy.)

Nasjonalt minnested

Det skal etableres et permanent, nasjonalt minnested etter terrorangrepet 22. juli 2011. KORO har fått i oppdrag å lede arbeidets første fase. Etter en åpen internasjonal prekvalifisering og en lukket konkurranse skal det kåres et endelig vinnerforslag i april 2025. KORO fikk oppdraget fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) (nå Digitaliserings- og moderniseringsdepartementet, DFD) til å utvikle et

forprosjekt for permanent nasjonalt minneste med sikte på å etablere dette i regjeringskvartalet.

Minnestedet skal ligge på Johan Nygaardsvold plass ved siden av den nye inngangspaviljongen til 22. juli-senteret. Sammen med senteret vil minnesteet bli en del av det nye regjeringskvartalet. Det nye minnesteet skal være tilgjengelig hele døgnet og skal være egnet for markeringer. Navnene til de 77 drepte skal være en del av minnesteet.

Arbeidet med minnesteet rommer en inkluderende og involverende prosess med rom for reaksjoner og offentlig samtale. Støttegruppen og AUF er involvert på egnet måte underveis og har pekt ut hvert sitt jurymedlem. KORO holder også tett kontakt med ansatte i regjeringskvartalet gjennom hele oppdraget. Direktøren for 22JS sitter i juryen for nasjonalt minneste og har deltatt i en rekke møter og arrangement i løpet av 2024.

Mål 4: 22. juli-senteret skal arbeide for at permanent senter utformes slik at det blir et godt nasjonalt minne- og læringsenter for skoleverket og publikum.

Arbeidet med utviklingen av permanent senter har vært høyt prioritert for 22JS i 2024. Prosjektet styres i henhold til de rammer og forventinger som kommer frem i «Overordnet styringsdokument for prosjekt nytt 22. juli-senter».

Senteret har i 2024 satt av tilstrekkelig med ressurser og kompetanse til å kunne medvirke og ivareta egne interesser og behov i prosessen med permanent senter. Dialog og utveksling av kunnskap med støttegruppen, AUF og samarbeidspartnere er en viktig del av arbeidet.

Senteret startet året med å invitere til en samling der vi inviterte Ingeborg Hjorth fra Falstad senteret, Tor Einar Fagerland fra NTNU, daglig leder Ingrid Endrerud fra Utøya og KORO for å diskutere minnestrategier, minne- og læringsaksen fra

regjeringskvartalet til Utøya, åstedsdimensjonens betydning og det performative minnesteet.

Å etablere 22. juli-senteret i Regjeringskvartalet har vært – og er, en prosess som krever involvering og ivaretagelse av en stor interessentgruppe med svært forskjellige behov.

Anskaffelse utstillingsdesign/-arkitektur

Hovedfokus første halvdel av 2024 har vært anskaffelsesprosessen for utstillingsarkitekturen og -designet. Senteret inviterte tidlig inn styret i Støttegruppen til en workshop der vi presenterte og diskuterte fremdrift, behov og prosess. Involveringen av Støttegruppen i denne prosessen har vært viktig og vi har opplevd et godt samarbeid. Selve anskaffelsesprosessen var krevende og utfordrende fordi denne type anskaffelser, som krever særlig kjennskap og forståelse om kreative leveranser, skiller seg på enkelte områder fra andre anskaffelser. Det var et høyt nivå på leverandørene som deltok i konkurransen. De innkomne forslagene ble presentert og diskutert internt i arbeidsgruppen ved senteret, med direktør, med styret i Støttegruppen samt to eksterne rådgivere fra henholdsvis Nasjonalmuseet og Kulturhistorisk Museum. I tråd med målsetningen fra 2023 har vi jobbet for å styrke prosjektet med ressurser for å sikre en solid faglig beslutningsprosess. Begge rådgivere ble engasjert fordi de har solid utstillingsspesifikk kompetanse. I oktober 2024 ble Rodeo arkitekter valgt som hovedleverandør.

Samarbeidet med Rodeo arkitekter, med VOID design og Halogen design som underleverandører ble påbegynt i oktober. Byggeprosjektet i regi av Statsbygg skal etter planen ferdigstilles senhøsten 2025, og det vil da være mer intensivt arbeid fra senterets side for å fylle det nye senteret med innhold frem mot en åpning i 2026. Trygg og sikker styring inn mot overlevering av permanent senter til prøvedriftsfase er høyt prioritert. 22JS er svært fornøyd med valg av aktør til utstilling og design, de har satt seg grundig inn i tematikken og viser både ydmykhet og integritet i arbeidet med oppgaven.

Kort tid etter kontraktsinngåelse inviterte også 22JS og Rodeo arkitekter styret i Støttegruppen til en gjennomgang av konseptet med særlig fokus på dialog vedrørende utformingen av Utøya-modellen, minnerommet og vurdering av minnehandling i nytt senter.

Målgruppefokuset arbeid

For å kunne innfri målet om å være et godt minne- og læringssenter er det nødvendig å ha innsikt om de som besøker senteret. Vi videreførte derfor samarbeidet med Nasjonalmuseet som har mye erfaring med målgruppefokuset arbeid og vi gjennomførte en kvalitativ undersøkelse med Opinion i 2023. Begge disse samarbeidene ga oss viktig målgruppeforståelse. Ikke bare om de unges hverdag, men også om deres forhold til politikk, verdensbilde og kunnskap om 22. juli. Et sentralt funn fra undersøkelsen var at de unge ønsker en alternativ læringsmetode i sitt besøk til senteret, sammenlignet med den tradisjonelle skolen. Dette omfatter blant annet tekstmengde, og vi har derfor arbeidet for å få en leverandør med betydelig kompetanse innen det digitale mulighetsrommet. 22JS får stadig større publikum som ikke har egne minner om terrorangrepet, noe som stiller spesifikke krav til oss som kunnskapsleverandører. Videre har senteret etablert en kontinuerlig brukerundersøkelse i samarbeid med Norsk publikumsundersøkelse, som på sikt vil gi verdifull informasjon om vårt publikum.

Det har også blitt holdt samlinger og workshops med staben ut over de som er i arbeidsgruppen til prosjektet. Samlingene har bidratt til at vi har satt retning for faglig innhold til de kommende utstillingsproduksjonene. 22JS' kjerneutstilling vil formidle det nære. Terror krever en global kontekstualisering, men vi ønsker å holde søkelys på beslektet tematikk i perspektiv av 22. juli-terroren. Et viktig fokus i utstillingsprosjektet har også vært å få kjennskap til hvilke gjenstander vi ville kunne inkludere i utstillingen. At senteret startet innsamlingsarbeidet i 2024 var en viktig milepæl, også for prosjektet.

Samarbeidet med Statsbygg og Skanska går bra og fremdriften er iht. plan. Det er en dialog med Arbeidstilsynet om samtykke ved oppføring av bygg etter arbeidsmiljøloven § 18-9. Arbeidstilsynet påpekte avvik i prosjektert bygg, og kjønnsdelte garderober måtte tegnes inn for å sikre igangsettelses tillatelse for neste trinn i byggeprosjektet. 22. juli-senteret har allikevel fortsatt å arbeide for alternativ løsning med garderobene. Senteret påpeker en kontinuerlig risiko ved at prosjektet blir forsinket som følge av byggearbeidet eller rammebetingelser som ligger utenfor senterets og KDs kontroll. Som risikoreduserende tiltak har 22JS regelmessige møter med Statsbygg i referansegruppen og i prosjektrådet.

Det har kommet frem noen utfordringer i grensesnittet mellom byggprosjektet og utstillingsprosjektet, særlig i forhold til valg av belysning og elektriske føringer. Det er en naturlig konsekvens i et prosjekt der byggets utviklere og fremdriftsplan ikke er samme som for utviklingen av innholdet. Senteret oppfatter allikevel ingen avvik knyttet til arbeidet med bygging og selve planleggingen av innhold i permanent senter i 2024.

Avvik og prognose

Utløsningen for anskaffelsen ble noe forsinket iht. opprinnelig fremdriftsplan, men fremdriftsprognosen for utvikling av innholds relatert arbeid har likevel ikke blitt påvirket fordi valgte leverandør leverte et solid og gjennomarbeidet konsept, kompetansen er høy og samarbeidet er godt. Arbeidstilsynet ga igangsettelsestillatelse innen fristen, og både bygg og innhold utvikles iht. plan. Det var i 2024 ingen identifisert risiko med tanke på fremdrift ved utgangen av året. Når det gjelder budsjett så ble de største kostnadsdrivende innkjøpene som forventet først identifisert etter oppstart av samarbeidet med utstillingsarkitektene og designere. Det er relativt stort underforbruk per 2024, men dette vil justeres ut prosjekttiden slik at tildelingen vil bli benyttet i sin helhet innen prosjektslutt.

4. Styring og kontroll i virksomheten

22. juli-senteret er en liten virksomhet, med de samme kravene til virksomhetsstyring og internkontroll som andre statlige virksomheter. Rutiner for økonomioppfølging og prosjektstyring, samt systemer for planlegging og styring av aktiviteter er det samme. Fra 2019 har 22JS kun hatt én leder for ansatte i ordinære stillinger. Etter opprettelsen som egen virksomhet har kravene til 22JS vokst, vi har fått i oppgave å utvikle og drifte et meget stort minne- og læringssenter, etterspørselen etter undervisning, lærer- og lærerstudentkurs har økt. I tillegg har vi startet arbeidet med samling, og har større ambisjoner for publikumsarbeidet enn tidligere. Antall ansatte har økt etter 2019. Som et resultat av endrede rammebetingelser har vi kontinuerlig jobbet med utviklingsarbeid. I 2024 har vi arbeidet med intern organisasjonsutvikling og ny organisasjonsstruktur. Endringene er forhandlet med tillitsvalgte og omorganiseringen iverksettes våren 2025.

I løpet av året har vi totalt hatt over 500 søkere til ledige stillinger. Vi har ansatt nye verter, undervisere, administrasjonsrådgiver, og vi har fullført rekrutteringsprosessene for to avdelingsledere og en kommunikasjonsrådgiver som alle tiltrer før sommeren 2025.

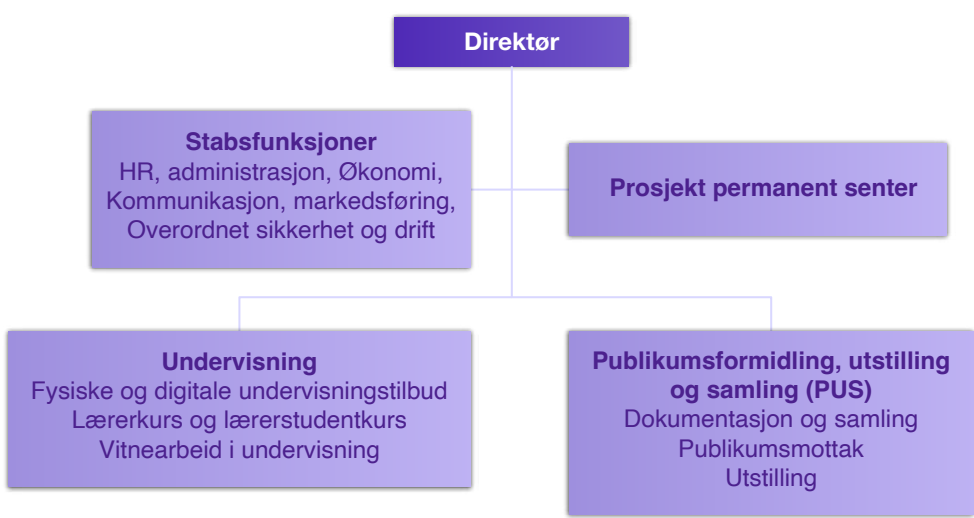
I 2024 opprettholdt vi driften i undervisningslokalet og i vår midlertidige utstilling, samtidig som vi flyttet inn i nye kontorlokaler i Tollbugata. Ansatte har dermed fortsatt sine arbeidsplasser på to steder; Teatergata 10 for undervisning, utstilling og publikumsaktiviteter, og Tollbugata 12 for kontorarbeid.

Rapportering for regjeringens fellesføring til alle statlige virksomheter

Antall ansettelser av personer med nedsatt funksjonsevne

22. juli-senteret er en liten statlig virksomhet med få ansettelser per år. I 2024 ansatte vi i to faste stillinger og ett engasjement. I alle ansettelser inviterer vi minst

Organisasjonskart 22JS 2024/2025

en søker med oppgitt nedsatt funksjonsevne/hull i CV til intervju, dersom de er formelt kvalifisert. I 2024 ble det ikke ansatt noen med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV. Vi ansatte en person med oppgitt nedsatt funksjonsevne i 2021, ellers har vi ikke ansatt noen med oppgitt nedsatt funksjonsevne/hull i CV siden opprettelsen som egen virksomhet i 2019.

Bruk av konsulenter

22. juli-senteret ønsker å bruke konsulentbistand så lite som mulig, men har noen utfordringer som større virksomheter ikke har i samme grad. Små virksomheter har få ressurser til utviklingsarbeid ut over de oppgavene ansatte vanligvis har. Dermed har små virksomheter bruk for konsulentbistand for å få utført oppgaver som krever spisskompetanse.

I tillegg til 22JS' ordinære driftsbudsjett har vi egen bevilgning til arbeidet med nytt permanent senter. Vi beskriver derfor bruken av konsulenttjenester separat for de to kapittel postene.

I 2024 regnskapsførte 22JS totalt kr. 1 422 534 i samlet konsulentbruk i ordinære driftsutgifter. Av dette utgjorde kostnadene til utstillingen Gjenklang, designmateriale og brosjyrer omtrent halvparten. Å bygge og utvikle utstillingskonsepter krever kompetanse som i stor grad hentes eksternt, det samme gjelder design og utvikling av kommunikasjonsmaterieill. Når vi henter ekstern kompetanse, så er det også en måte å øke vår egen kompetanse i utstillingsdesign. For hver utstilling vi har produsert, så får vi økt intern kompetanse når det gjelder å kunne lage gode utstillinger med mindre ekstern bistand i fremtiden.

Ved opprettelsen som egen virksomhet i 2019 fikk ikke 22JS overført kommunikasjonsressurser, og i oppbyggingsfasen har vi prioritert å søke midler til ansatte som arbeider med undervisning, utstillinger og annen publikumsrettet virksomhet. Vi kunngjorde et engasjement som kommunikasjonsrådgiver

våren 2024 hvor en sentral arbeidsoppgave var søkemotoroptimalisering for å videreutvikle bruken av de nye nettsidene. Stilingen var midlertidig fordi kommunikasjonsarbeidet i oppbyggingsfasen inn mot nytt senter er vesentlig forskjellig fra kommunikasjonsoppgavene som er planlagt etter innflytting. Til tross for en meget rask ansettelsesprosess mistet vi søkerne som ble vurdert som kvalifisert, da de fikk faste stillinger i løpet av prosessen. Vi engasjerte derfor en kommunikasjonsrådgiver gjennom bemanningsbyrå for fire måneder, for å jobbe med søkemotoroptimalisering og andre presserende kommunikasjonsoppgaver. Samtidig kunngjorde vi en fast stilling som kommunikasjonsrådgiver, vedkommende tiltrer våren 2025. Den engasjerte kommunikasjonsrådgiveren la mye av grunnlaget for helt nødvendig arbeid med søkemotoroptimalisering, slik at det blir lettere for den ansatte kommunikasjonsrådgiveren å fortsette med dette arbeidet.

I 2024 videreutviklet vi nettsidene som ble tatt i bruk i 2022. Arbeidet krever omfattende teknisk kompetanse innen flere fagfelt, kompetanse som ikke finnes hos oss. Nettsidene har vært avgjørende for at vi kan utvikle gode digitale løsninger for elever, lærere og besøkende, samt markedsføre dem. Blant annet er det utviklet nye og bedre løsninger for nedlastning av våre digitale undervisningstilbud, noe som bidrar til å nå ut til lærere nasjonalt. Utviklingsarbeidet ble avsluttet i 2024. Samarbeidet med eksterne konsulenter har gitt ansatte bedre innsikt i hvordan nettsidene fungerer, slik at det blir lettere å videreutvikle det faglige innholdet innenfor de tekniske rammene nettsidene våre har. I tillegg har vi fått forståelse for hvor viktig søkemotoroptimalisering er i kommunikasjonsarbeidet, noe som var sentralt da 22JS kunngjorde den faste stillingen som kommunikasjonsrådgiver.

Med en nyopprettet stilling som kommunikasjonsrådgiver legger vi til grunn at vi fra 2025 har kommunikasjonsressurser som vi tidligere har måttet bruke konsulentbistand til.

Vi engasjerte også tre sommervikarer som verter i utstillingen gjennom bemanningsbyrå, dette på grunn av høy turnover kort tid før sommeråpen utstilling.

Senteret har ikke egen kompetanse på arbeidsrett, og må derfor ha juridisk rådgiving eller bistand i enkelte saker. Slik bistand er blant annet nødvendig i omorganiseringsprosessen.

I 2024 regnskapsførte 22JS totalt kr. 7 335 168 i samlet konsulentbruk i arbeidet med nytt permanent senter. I all hovedsak ble denne posten brukt til design i nytt senter (5 475 970 kroner). Å utvikle og designe det som blir Europas største minne- og læringssenter mot terror når vi åpner, krever ressurser langt ut over det senteret har internt. Dette er et prosjekt som bruker eksterne konsulenter i den grad det er strengt nødvendig, med en fremdriftsplan som tilsier at arbeidet er intensivt før vi åpner.

De resterende midlene ble i hovedsakelig brukt på samlingsarbeid og brukerundersøkelser. I 2024 fikk 22JS iverksatt en profesjonell samlingsforvaltning hvor samlingen av gjenstander ivaretas og oppbevares av Anno bevaringssenter. Ansatte ved 22JS har kontakten med etterlatte og berørte som ønsker å donere eller låne ut gjenstander, mens Anno ivaretar gjenstandene og oppbevarer dem iht. ICOMs retningslinjer. Våre ansatte lærer mye om hvordan uvurderlige gjenstander skal ivaretas, og gjennom samarbeidet med Anno vil vi på sikt kunne bruke mindre konsulentbistand enn det som er nødvendig i den første fasen av dette arbeidet. Samlingsforvaltningen krever spesialkompetanse og tilrettelagte lokaler som 22JS ikke har. Arbeidet er helt sentralt for å kunne utvikle gode utstillinger, og som en del av det dokumentasjonsarbeidet 22JS har ansvar for.

I 2023 gjennomførte 22JS den første brukerundersøkelsen som ledd i arbeidet med å etablere ny utstilling i permanent senter, dette arbeidet ble videreført i 2024. Slike undersøkelser må gjennomføres av profesjonelle aktører med en annen kompetanse enn det våre ansatte har, dermed ble et opinionsfirma engasjert for å utføre brukerundersøkelsen. Ved senere brukerundersøkelser skal vi vurdere om noen av de spørsmålene vi har stilt tidligere kan gjenbrukes, og om vi kan gjøre noe av dette arbeidet selv i fremtiden.

Rapportering for Kunnskapsdepartementets forvaltningsorganer

Sikkerhet og beredskap

22JS er en liten virksomhet i vekst og endring. Virksomhetens primære fokusområde har vært aktiviteter rettet mot skoleverket, besøkende og øvrig publikum. 22JS har ingen ansatte med formell sikkerhetsfaglig kompetanse.

Det er ett tett samarbeid med Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) om operasjonell sikring av lokalene i Teatergata 10. DSS er også involvert i arbeidet med fysiske og organisatoriske sikringstiltak i de nye lokalene i tilknytning til Høyblokken.

Arbeidet med internkontroll ble påbegynt i 2023, arbeidet har fortsatt i 2024.

Kartlegging av egne verdier og avhengigheter

22JS har ikke gjennomført en systematisk kartlegging av egne verdier og avhengigheter. Det gjøres løpende situasjonsbetingede vurderinger for å ivareta sikkerheten.

Det videre arbeidet med kartlegging må sees i sammenheng med revisjon av styringssystem for sikkerhet og ny helhetlig ROS-analyse for 22. juli-senteret.

22JS' første ROS-analyse ble levert i 2020. Det var utfordrende å utarbeide ROS-analysen før Teatergata 10 var tatt i bruk som utstillingslokale og arbeidsplass, og det tok to år før vi fikk satt virksomheten i ordinær drift. Vår reviderte ROS-analyse leveres samtidig med årsrapporten for 2024. Områdene som er definert med høyest risiko i 2024 er:

- Postforsendelse eller vareleveranse til senteret med helseskadelig stoff
- Dataangrep rammer vårt nettverk
- Tilsiktet alvorlig brann rammer bygningen
- Terror/terrorliknende handling
- Truende/ustabil oppførsel av besøkende
- Hærverk eller tyveri i utstillingen, inkludert hærverk på bygningen
- Publikum eller ansatt skader seg i utstillingen

Det vil utarbeides en ny helhetlig ROS-analyse for virksomheten før innflytting i nytt senter, men dette arbeidet må sees i sammenheng med resten av sikkerhetsarbeidet. Samtidig vil det bli gjort løpende risiko og sårbarhetsvurderinger i forbindelse med det pågående arbeidet mot etablering av nytt permanent senter.

Viktigste læringspunktene fra krise- og beredskapsøvelser

22JS har ikke avviklet egne krise- og beredskapsøvelser i 2024. Vi kjøper sikringstjenester fra DSS. Dette innebærer skallsikring, alarmering og kameraovervåking. Vi har deltatt i evakueringsøvelser i regi av DSS. Vi satt sist krisestab 25. juni 2022, den gang fungerte varsling, beredskapskommunikasjon med Kunnskapsdepartementet og arbeidet i krisestaben godt.

Sikringstiltak i Regjeringskvartalet ivaretar sikkerheten med ulike tiltak som for eksempel overvåking, fysiske sperringer og kontroll av kjøretøy som slippes inn på området. Det ligger en risiko i at besøkende til senteret tar med seg eksplosiver

eller andre skadelige gjenstander, da det ikke er etablert noen bagasje- eller adgangskontroll.

Per nå er undervisningen den mest sentrale aktiviteten i senteret. Det har vært noen utfordringer knyttet til å finne rett tiltaksnivå for sikkerhet knyttet til undervisning. Vi anser ikke undervisningssituasjonen som en stor risikofaktor, og utfordringene knytter seg i all hovedsak til kommunikasjonslinje mellom undervisningsrom og tilstøtende lokaler. Det er iverksatt risikoreduserende tiltak.

Lokalene til 22JS leies av Statsbygg. Som gårdeier har de ansvar for at den tekniske infrastrukturen til enhver tid er i orden. Statsbygg gjennomfører flere tekniske tester i løpet av året, som for eksempel test av nødstrøm og brannvarslere.

Styringssystem for sikkerhet

22JS leverte det første styringssystemet for sikkerhet i 2020, og det er behov for revisjon av styringssystemet. Ved opprettelsen av 22JS som egen virksomhet i 2019 etablerte vi en enkel sikkerhetsorganisasjon: Virksomheten hadde kun én leder, direktøren, og sikkerhetsstaben var direktør og sikkerhetsansvarlig. De to gangene vi har satt krisestab, så besto den av disse to samt verneombudet. Den viktigste lærdommen har nok vært hvor viktig det er med et godt og nært samarbeid med DSS vaktsentralen når slike hendelser inntreffer, og hvor avgjørende det er at vi kan få helt konkret bistand med ekstra vakthold og økt årvåkenhet fra vaktene i situasjoner vi oppfatter som potensielt truende.

Ved innføringen av et mellomledernivå ved 22JS våren 2025 skal det etableres en ny sikkerhetsorganisasjon, nye rutiner for varsling ved alvorlige hendelser, og fullmaktene mellom direktør, sikkerhetsansvarlig og de to mellomlederne skal avklares. Dette arbeidet vil bli påbegynt når mellomlederne har tiltrådt, slik at de kan involveres. På det nåværende tidspunkt er det ikke tatt stilling til hvordan dette arbeidet skal samordnes

med et ledelsessystem for informasjonssikkerhet, da informasjonssikkerheten i stor grad ivaretas av departementenes digitaliseringsorganisasjon (DIO). Vi må også avklare hvordan vi skal samordne dette med den øvrige virksomhetsstyringen. Vi ser at arbeidet er meget krevende for en liten virksomhet som vår, som verken har avsatt egen stilling til sikkerhetsarbeid eller til virksomhetsstyring. Arbeidet er krevende når vi ikke har formell kompetanse innen arbeid med overordnet og operasjonell sikkerhet. I tillegg til manglende formell kompetanse, så har vi ikke de nødvendige ressursene til dette arbeidet.

Det skal også utarbeides en helhetlig ROS-analyse for nytt senter før dette tas i bruk. Den nåværende ROS-analysen gjelder de nåværende lokalene i Teatergata 10. Også dette arbeidet er meget krevende med den kompetansemangelen vi har mht. sikkerhetsarbeidet.

Tilstand for kjønnslikestilling

22JS har to ulike stillingsgrupper: Ansatte i ordinære stillinger har ansvar for undervisning, produksjon av utstillinger, samling, drift av lokalene osv. I tillegg har vi utstillingsverter i deltidsstillinger i turnus, samt utstillingsverter (tilkallingsvikarer) som jobber ved behov. Utstillingen er åpen fem timer daglig torsdag – søndag. Her beskrives de ordinære stillingene, da redegjørelsesplikten ikke omfatter stillinger som utgjør mindre enn 20 timer per uke.

Av hensyn til anonymiteten publiserer vi ikke tall for grupper som utgjør færre enn fem ansatte. Oversikten gjelder fra 1. januar 2025.⁶

Tabell 12: Kjønnssfordeling ved 22. juli-senteret

Kjønn	Antall 2024	Antall 2025
Kvinner	12	13
Menn	5	4
Totalt	17	17

En av de kvinnelige ansatte hospiterer i Kultur- og likestillingsdepartementet. To kvinner og en mann er ansatt i engasjementer. Alle ansatte i ordinære stillinger arbeider heltid. Ingen ansatte hadde foreldrepermisjon i 2024.

Totalt utgjør gjennomsnittslønnen for kvinner 112,23% av gjennomsnittslønnen for menn.

22JS har jobbet aktivt for å rekruttere flere menn, blant annet ved å forsøke å utforme stillingsinnhold og kunngjøringstekster slik at arbeidet fremstår attraktivt for alle søkere. Ved etableringen i 2019 hadde 22JS ti kvinner og en mann ansatt i ordinære stillinger, så vi har klart øke andelen menn. Det er en utfordring at det vanligvis er 70-80 prosent kvinnelige søkere når vi kunngjør stillinger, noe som gjør det utfordrende å oppnå en jevnere kjønnsbalanse. Siden etableringen som egen virksomhet har 22JS i snitt rekruttert minst en ansatt med innvandrerbakgrunn og/eller nedsatt funksjonsevne årlig, noe som utgjør en betydelig prosentandel gitt at vi har få ansatte. Senteret har en uttalt ambisjon om rekruttering til mangfold, noe som er viktig for oss gitt det samfunnsmandatet vi har.

6 Forskjellen på våre egne tall i denne tabellen og tabellen over ansatte fra SSB i kapittel 2 skyldes ulikt telletidspunkt og vakante stillinger.

Vi har ikke satt konkrete målsettinger for kjønnslikestilling, rekruttering av ansatte med innvandrerbakgrunn eller nedsatt funksjonsevne/hull i CV. Årsaken er at vi har så få ansatte at det gir lite mening å sette prosentvise mål for rekruttering til mangfold, og at turnover vil kunne gi store utslag i en så liten virksomhet. Vi har satset på å aktivt arbeide for rekruttering til mangfold i rekrutteringsprosessene, og et godt og nært samarbeid med ansattrepresentant for å få til dette.

5. Vurdering av framtidsutsikter

22JS vurdering er at 22. juli-senteret har tilfredsstillende måloppnåelse i 2024, både med utvikling av permanent senter og i minne- og læringssenteret i Teatergata 10.

Under forutsetning om at fremdriften fortsatt går som planlagt vil 22. juli-senteret overta det nye 22. juli-senteret i tilknytning til Høyblokken senhøsten 2025, og åpning av senteret blir første halvdel i 2026. 2024 vil altså være det siste hele året i senterets historie hvor vi kun er lokalisert i Teatergata 10.

Ved åpningen i 2026 er 22. juli-senteret det største minne- og læringssenteret etter et terrorangrep i Europa. Det er med stort alvor vi skal forvalte dette ansvaret. Senteret får lengre åpningstider, flere åpningsdager, tre undervisningsrom, et stort utstillingsareal og en mer krevende sikkerhetssituasjon.

Verdenssituasjonen blir stadig mer utfordrende og kompleks. 22JS underviser og formidler om 22. juli og tilgrensende tematikk, vårt mål er å forstå og formidle årsaker til og konsekvensene av terrorangrepet. Dessverre er en konsekvens av terrorangrepet at høyreekstreme ideologier fortsatt er en del av samfunnet, fremdeles er ekstremisme og terrorangrep i vestlige land inspirert av norske terrorister. Senteret har ikke egen forskning på feltet, vi tilegner oss kunnskap gjennom forskning blant annet av C-REX. Et hovedfunn her er at høyreekstreme angrep i Europa og verden "er færre, men verre". Dette tar 22JS på dypeste alvor, og vi ser behov for å øke vår kunnskap og strategier for forebygging og håndtering av potensielle sikkerhetshendelser. Senteret har tett samarbeid med Støttegruppen og har også dialog med 10. august-stiftelsen og Støttegruppa etter 25. juni.

Verdenssituasjonen gjør at vi til enhver tid prioriterer sikkerhet for ansatte og besøkende, med særskilt fokus på berørte og etterlatte som har behov for trygghet og informasjon. I tillegg har vi betydelig flere elever og besøkende uten egne minner om 22. juli. Dette gjør at vi formidler krevende tematikk og setter 22. juli inn i en relevant kontekst hvor diskusjon om globale og dagsaktuelle politiske spørsmål oppstår og daglig må håndteres i undervisning, utstillingen, arrangementer og i møter med publikum digitalt og fysisk. Senteret opplever en økning i antall ytringer og handlinger som vi må håndtere. Vi har økt behov for råd fra profesjonelle sikkerhetsaktører, men av naturlige årsaker beskrives ikke utfordringene her.

I den nasjonale trusselvurderingen for 2025 vurderer PST det som mulig at ekstreme islamister og høyreekstremister vil forsøke å gjennomføre terrorhandlinger i Norge i 2025. 22JS' formidlings- og undervisningsaktiviteter har en tematikk som dessverre er svært aktuell og potensielt kontroversiell, og som krever grundige risiko- og sårbarhetsanalyser, samt stort fokus på sikkerhetstiltak og sikkerhetsrutiner. Gitt vårt samfunnsoppdrag er det helt nødvendig at vi kan følge og analysere sikkerhetssituasjonen og trusselvurderinger slik at vi løpende kan vurdere behov for og gjennomføring av sikkerhetstiltak. 22JS' vurdering er at vi har et stort behov for å styrke det overordnede og operasjonelle sikkerhetsarbeidet og vi anmoder derfor om en økning av driftsmidler til 22JS' sikkerhetsarbeid.

Etter vår vurdering blir det nødvendig å styrke undervisning til elever og lærere, særlig ved å øke kapasiteten for å holde flere kurs for lærere og lærerstudenter. Vi ser også behov for å knytte våre undervisningsressurser tettere opp mot samarbeidet med Støttegruppen og samarbeidet med freds- og menneskerettighetssentrene. Med

Panelsamtale under under FN sin internasjonale konferanse for offer av terrorisme oktober 2024. Direktør ved 22JS orienterte om senterets arbeid. I panelet sitter direktørene fra det internasjonale nettverket.

en tredobling av antall undervisningsrom, så er det nødvendig å øke undervisningsressursene.

Åpningstiden skal utvides for å utnytte den økte kapasiteten i lokalene og dermed øke besøkstallene.

Med økt aktivitet og økte besøkstall vil 22. juli-senteret trenge ressurser til økte administrative behov. Det er behov for å styrke administrasjonen permanent, blant annet for å kunne fortsette mer systematisk arbeidet med effektmålinger og brukerundersøkelser. Dette arbeidet har hittil vært forankret og finansiert i prosjekt permanent senter, og det trengs bemanning og driftsmidler til å gjøre dette arbeidet på permanent basis. I tillegg kommer behov for lederstøtte og mer administrative ressurser som følge av økt aktivitet ved senteret.

I en mellomfase skal vi drifte 2 eller 3 lokasjoner. Åpningsdato for nytt senter er ikke nøyaktig tidfestet, men vil bli på forsommeren 2026. 22JS ønsker prøvedriftsfase våren 2026. I tillegg skal vi ha undervisning i Teatergata til lokalene

i Høyblokken kan tas i bruk, vi flytter inn og prøvestarter ca. oktober 2025, det vil være en mellomfase til vi kan stenge i Teatergata 10.

Ekstremismekommisjonen har nylig lagt frem NOU 2024:3 *Felles innsats mot ekstremisme*:

Et kjennetegn på ekstreme ideologier er at de avviser demokrati og menneskerettigheter for alle. Derfor må styrkingen av demokrati og menneskerettigheter være et mål for det forebyggende arbeidet. Kommisjonen foreslår at man *styrker undervisningen om demokrati og menneskerettigheter* og gjør undervisningen mer målrettet, blant annet ved å opprette flere undervisningsstillinger ved freds- og menneskerettighetssentrene. Kommisjonen har også flere anbefalinger rettet mot arbeidet med demokrati og menneskerettigheter i skolen.

22JS er en viktig aktør i arbeidet med å bygge demokratisk medborgerskap. Dette blir svært viktig også i tiden fremover.

6. Årsregnskap

Innhold

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2024	58
Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter	58
Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år	59
Oppstilling av artskontorapporteringen 31.12.2024	59
Resultatregnskap	61
Balanse	62
Statens kapital og gjeld	63
Note 1 Driftsinntekter	64
Note 2 Lønnskostnader	65
Note 3 Immaterielle eiendeler	65
Note 4 Varige driftsmidler	66
Note 5 Andre driftskostnader	67
Note 6 Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen(bruttobudsjetterte virksomheter)	68
Note 6B Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)	69
Note 12 Kundefordringer	70
Note 14 Andre kortsiktige fordringer	70
Note 16 Annen kortsiktig gjeld	70

Ledelseskommentar årsregnskapet 2024

Formål

22.juli-senteret er en forvaltningsvirksomhet underlagt Kunnskapsdepartementet.

22.juli-senteret skal formidle kunnskap om terrorangrepet i Regjeringskvartalet og på Utøya 22.juli 2011.

Gjennom utstillinger, undervisning og dokumentasjon bidrar 22.juli-senteret til en historiebevisst forvaltning av minnet om terrorangrepet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Kunnskapsdepartementet i instruks om økonomistyring.

Senteret fører regnskap i henhold til SRS, slik det fremgår av prinsippnoten til årsregnskapet.

Årsregnskapet utgjør del VI i årsrapporten til Kunnskapsdepartementet.

Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Senterets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vesentlige forhold ved årsregnskapet

I 2024 har 22.juli-senteret disponert tildeling på kapittel post 229 01 på kroner 25.218.000 og kapittel post 229 45 på kroner 59.997.000 jf. bevilgningsrapporteringen og note A.

Mindreutgiften for post 01 driftsutgifter, ble kroner 1.451.507, mens mindreutgiften for post 45 ble kroner 40.012.889. Mindreutgiftene på begge poster er søkt overført til 2025.

Artskontorapporteringen viser at rapporterte utgifter til drift samt utbetalinger til lønn og sosiale

utgifter beløp seg til kroner 39.972.366, mot kroner 28.500.371,- i 2023. Økningen skyldes hovedsakelig en økning i bruk av konsulenttjenester i forbindelse med etableringen av nytt senter.

Konsulenttjenester utgjorde kroner 8.717.843, jfr. oversikt over andre driftskostnader i note 5. Dette er en økning på nesten 6,4 millioner fra 2023.

Etableringen av nytt senter vil også i 2025 og 2026 medføre en relativ høy bruk av konsulenttjenester. Senteret er en liten virksomhet og innehar ikke den kompetansen vi er avhengig av i forbindelse med etablering av nytt senter. Noe av konsulentbistanden vil forhåpentligvis resultere i intern kompetansebygging som vil bidra til mindre konsulentbruk fra og med 2026 innenfor visse områder.

Lønnsandel av driftsutgiftene er 66 prosent.

Regnskapet viser en stor økning på reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv. (note 5). Dette er utbedring av skader i nytt senter etter terrorangrepet i 2011.

Husleiekostnader økte med ca 1 million kroner fra 2023 (3.250.834,-) til 2024 (4.330.369,-). På grunn av plassmangel i Teatergt 10 leier vi i tillegg kontorlokaler hos Kunnskapsdepartementet.

Mellomværende med statskassen utgjorde pr 31.12.24 kroner 915.464,-. Oppstillingen av artskontorapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværende består av.

På bakgrunn av at lønnsoppgjøret i staten for 2024 ikke var ferdigstilt før i slutten av november, har ikke virksomheten utbetalt resultatet av lønnsoppgjøret i 2024. Det er derfor gjort et estimat for lønnsavsetningen for det sentrale lønnsoppgjøret (lokale og eventuelt sentrale tillegg), på kroner 372.000,- jf. note 2 og 16.

Bevilgningsrapportering

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet.

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som 22. juli-senteret har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som 22JS har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva senteret har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser senteret står oppført med i statens kapitalregnskap.

Resultatregnskap

Senteret har en markant økning i driftskostnader i 2024 sammenlignet med tidligere år, fra 10.610.529,- i 2023 til 21.507.965,- i 2024. Dette skyldes i hovedsak arbeidet med etablering av permanent senter og arbeid med arkitektur og design. (For ytterligere oversikt, se note 5 i årsregnskapet samt utfyllende forklaring under avsnittet «vesentlige forhold ved årsregnskapet»).

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall 22.juli-senteret har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorrapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser note 9 til artskontorrapporteringen «Sammenheng mellom

avregning med statskassen og mellomværende med statskassen» bokførte tall fra senterets kontospesifikasjon i kolonnen «Spesifisering av bokført avregning med statskassen». Noten viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskontro) og beløp virksomheten har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

Revisjonsordning

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for 22.juli-senteret. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d. men revisjonsberetningen antas å foreligge innen 1. mai 2025.

Beretningen vil bli publisert på senterets nettside så snart dokumentet er offentlig.

Oslo, 17. mars 2025

Lena Fahre
Direktør

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2024 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- A. Regnskapet følger kalenderåret.
- B. Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- C. Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- D. Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre

del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorapporteringen

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke rapportert som en inntekt til statsregnskapet og derfor ikke vist som inntekt i artskontorapporteringen.

Regnskapsprinsipper for bruttobudsjetterte virksomheter – Virksomhetsregnskap avlagt i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS)

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Åpningsbalanse

Ved utarbeidelse av åpningsbalansen er immaterielle eiendeler og varige driftsmidler verdsatt til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi. Finansielle anleggsmidler er verdsatt til virkelig verdi.

Gjenanskaffelsesverdi for en eiendel er det beløp det vil koste dersom eiendelen skulle anskaffes i dag, vurdert til samme kvalitet, standard og funksjonalitet som eksisterende eiendel.

Omløpsmidler er verdsatt til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi. Kortsiktig gjeld er verdsatt til pålydende.

Transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres etter prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres, det vil si i samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Bruttobudsjetterte virksomheter har en forenklet praktisering av prinsippet om motsatt sammenstilling ved at inntekt fra bevilgninger beregnes som

differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten. En konsekvens av dette er at resultat av periodens aktiviteter blir null.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, kostnadsføres i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er brukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Virksomheten resultatfører arbeidsgiverandel av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon kostnadsføres som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Fra 2022 har SPK lagt om pensjonspremiemodellen for statlige virksomheter. Fra 1. januar 2022 betaler virksomheten en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel som del av pensjonspremien. At premien er virksomhetsspesifikk, betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhets forhold, ikke for grupper av virksomheter samlet. At den er hendelsesbasert, betyr at den tar hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten, slik at premiereserven er ajour i forhold til medlemmets opptjening. Medlemsandelen på to prosent av lønnsgrunnlaget er uendret.

Leieavtaler

Virksomheten har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på 50 000 kroner eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved endret anvendelse eller utnyttelse, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld, og fremgår i regnskapslinjen for avregninger i balanseoppstillingen. Bruttobudsjetterte virksomheter presenterer ikke konsernkontoene i Norges Bank som bankinnskudd. Konsernkontoene inngår i regnskapslinjen avregnet med statskassen.

Statlige rammebetingelser

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Virksomheten tilføres ikke likvider gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. For bruttobudsjetterte virksomheter nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank ved overgang til nytt regnskapsår.

Oppdatert rapporteringspakke per 31.12.2024 for bruttobudsjetterte virksomheter som fører regnskap etter de statlige regnskapsstandardene (SRS)

Datoen i rapporteringspakken er oppdatert til 31.12.2024. Denne rapporteringspakken er tilpasset bruttobudsjetterte virksomheter som fører regnskapet etter de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Endringer i rapporteringspakke per 31.12.2024:

Bevilgningsrapportering

Forklaringen i kolonnen «Samlet tildeling**» er oppdatert iht. rundskriv R-115 vedlegg 1A fornote 4.

Note B

Det er lagt til en kolonne «Kompensasjon for lønnsoppgjøret 2024». Som følge av at lønnsoppgjøret 2024 blir utbetalt i 2025, jf. rundskriv R-2/2025, er det gitt adgang til økt overføringsadgang for driftspostene 01-29, unntatt post 24. Som en konsekvens av dette er beregningen av maksimalt overførbart beløp endret, og dette er beskrevet i noten. Det er også lagt til en forklaring til kolonnen «Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten».

Balanse - Statens kap og gjeld

D. Gjeld III Kortsiktig gjeld, regnskapslinjen Skyldig skattetrekk er endret til Skyldig skattetrekk og andre trekk.

Note 2

Det er lagt til informasjon om at virksomheten har gjort et estimat for lønnsavsetningen for lønnsoppgjøret for 2024. Informasjonen i noten må tilpasses virksomhetens situasjon. I tillegg er noteinformasjonen om pensjon endret, fordi pensjonskostnaden i 2024 er basert på et estimat fra SPK.

Note 7B

Kortsiktig gjeld har blitt ytterligere spesifisert og inneholder nå to nye regnskapslinjer; Annen gjeld til ansatte og Avsatt pensjonspremie til SPK, arbeidsgiverandel.

Note 16

Det er lagt til en egen linje som viser Avsetning for lønnsoppgjøret 2024, samt informasjon om lønnsavsetning jf. note 2. Informasjonen i noten må tilpasses virksomhetens situasjon.

Veiledning til utfylling

Årsregnskapet skal vise regnskapstall for hele virksomheten samlet.

Årsregnskapet skal gi et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld. Kravet om å gi et dekkende bilde innebærer at det kan være nødvendig å gi tilleggsinformasjon utover det som følger av bestemmelsene, slik at all relevant informasjon om virksomhetens disponible bevilgninger og regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld, fremgår av årsregnskapet. Virksomheten må vurdere om det er behov for ytterligere å spesifisere regnskapslinjer, legge til noter eller gi annen tilleggsinformasjon for at årsregnskapet skal gi et dekkende bilde.

Bevilgningsrapportering og artskontorapportering

Bevilgningsrapportering med noter

Oppstilling av bevilgningsrapportering følger oppstillingsplan i vedlegg 1A til rundskriv R-115 *Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap*.

Det skal utarbeides note A *Forklaring av samlet tildeling* og note B *Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år* til bevilgingsrapporteringen. Det er anledning til å tilpasse notene for å gi utfyllende informasjon. Det er gitt nærmere veiledning til utarbeidelse av note A og B på DFØs nettsider Årsregnskap - DFØ (dfo.no).

Artskontorapportering

Oppstilling av artskontorapportering følger oppstillingsplan i vedlegg 2 til rundskriv R-115 *Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap*. Regnskapslinjer i artskontorapporteringen som ikke inneholder beløp kan slettes, men alle overskrifter må beholdes. Virksomheter som utarbeider virksomhetsregnskapet etter SRS skal ikke utarbeide noter til artskontorapporteringen.

Virksomhetsregnskapet etter SRS

Virksomhetens resultatregnskap og balanse skal presenteres i samsvar med oppstillingsplanen. Regnskapslinjer som ikke inneholder beløp kan slettes, men alle overskrifter må beholdes. Dersom virksomheten ikke har innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten eller tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten, kan disse overskriftene i resultatregnskapet slettes ved presentasjon av virksomhetsregnskapet. Det samme gjelder i balansen for fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten og gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten.

Virksomheten kan supplere med flere regnskapslinjer og overskrifter dersom det er nødvendig for å gi et dekkende bilde.

Noter som ikke benyttes kan slettes og nummereringen endres. Notelinjer som ikke inneholder beløp kan slettes. Virksomhetene må utarbeide noter til vesentlige regnskapslinjer. Det er anledning til å utarbeide flere noter enn vist i malen. Notene nummereres fortløpende.

Det er anledning til å foreta endringer i den enkelte note for å øke detaljeringsgraden og tilpasse innholdet til virksomheten. Dette er spesielt aktuelt for eksempel i notene for andre driftskostnader, andre kortsiktige fordringer og annen kortsiktig gjeld. Notekravene i den enkelte statlige regnskapsstandard må alltid overholdes.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2024

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling**	Regnskap 2024	Merutgift (-) og mindreutgift	Postert på avgitte belastnings- fullmakter*	Avvik fra tildeling
0229	22.juli-senteret	01	Driftsutgifter		25 218 000	23 766 493	1 451 507		
0229	22.juli-senteret	45	Større utstys- anskaffelser og vedlikehold		59 997 000	19 984 111	40 012 889		
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	1	Driftsutgifter		0	4 573 011			
Sum utgiftsført					85 215 000	48 323 616			

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling**	Regnskap 2024	Merinntekt og mindre- inntekt(-)	Postert på avgitte belastnings- fullmakter*	Avvik fra tildeling
5309	Tilfeldige inntekter	29	Tilfeldige inntekter		0	73 613			
5700	Folketrygdens inntekter	72	Motkonto AGA		0	2 314 243			
Sum inntektsført					0	2 387 856			

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						45 935 759			
Kapitalkontoer									
60095301	Norges Bank KK / innbetalinger					1 309 153			
60095302	Norges Bank KK/ utbetalinger					-47 340 910			
702965	Endring i mellomværende med statskassen					95 998			
Sum rapportert						0			

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)					2024	2023	Endring		
							0		
702965	Mellomværende med statskassen				-915 464	-1 011 462	95 998		

*Merk at tilleggskolonnene er kun aktuelle for virksomheter som har avgitt belastningsfullmakt på inntektskapittel. Tilleggskolonnene skal utelates når det ikke er gitt slik belastningsfullmakt.
Skraverte felt skal ikke fylles inn.

** Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter (gjelder både for utgiftskapitler og inntektskapitler). Se note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år for nærmere forklaring. Samlet tildeling skal ikke inkludere mottatte belastningsfullmakter eller mottatte betalinger etter rundskriv R-111 punkt 4, tilvisninger gjennom rundskriv eller bruk av felleskontoer.

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
22 901	1 135 000	24 083 000	25 218 000
22 945	32 748 000	27 249 000	59 997 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-) / mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-) / mindre-utgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Kompensasjon for lønnsoppgjøret 2024 *	Maks. overførbart beløp*	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
22 901	«Kan overføres»	1 451 507		1 451 507				1 451 507	372 000	1 823 507	1 451 507
22 945	«kan overføres», «kan nyttes under post 01»	40 012 889		40 012 889				40 012 889		59 997 000	40 012 889

* Kolonnen viser lønnskompensasjon på den enkelte budsjettpost for lønnsoppgjørene 2024 slik foreslått i departementenes omgrupperingsproposisjoner og slik disse fremgår av vedlegg 4 i Prop. 36 S (2024-2025) Nysaldering av statsbudsjettet 2024. Se årlig rundskriv R-2/2025 for mer detaljert informasjon.

** Maksimalt beløp som kan overføres er lønnskompensasjon pluss 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24, fratrasket lønnskompensasjon, eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". For poster uten stikkordet "kan overføres", beregnes maksimalt overførbart beløp slik: (Årets bevilgning - lønnskompensasjon)*5% + lønnskompensasjon. Se årlig rundskriv R-2/2025 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

*** Mulig overførbart beløp er «Sum grunnlag for overføring», men maksimalt «Maks. overførbart beløp», og minimum «Kompensasjon for lønnsoppgjøret 2024». Se årlig rundskriv R-2/2025 for mer detaljert informasjon om mulig overførbart beløp.

Oppstilling av artskontorapporteringen 31.12.2024

	31.12.2024	31.12.2023
<i>Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet</i>		
Andre innbetalinger	3 000	0
Sum innbetalinger fra drift	3 000	0
<i>Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet</i>		
Utbetalinger til lønn	18 384 360	18 008 000
Andre utbetalinger til drift	21 591 006	10 492 371
Sum utbetalinger til drift	39 975 366	28 500 371
Netto rapporterte driftsutgifter	39 972 366	28 500 371
<i>Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet</i>		
Sum investerings- og finansinntekter	0	0
<i>Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet</i>		
Utbetaling til investeringer	3 750 937	3 529 029
Sum investerings- og finansutgifter	3 750 937	3 529 029
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	3 750 937	3 529 029
<i>Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten*</i>		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	2 606	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	2 606	0
<i>Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten*</i>		
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0

	31.12.2024	31.12.2023
<i>Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler **</i>		
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)	43 706	44 073
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)	2 314 243	2 271 018
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	4 573 011	1 492 533
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>	<i>2 215 062</i>	<i>-822 559</i>
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	45 935 759	31 206 842

*Oversikt over mellomværende med statskassen ****

<i>Eiendeler og gjeld</i>	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
Fordringer på ansatte	-3 575	-2 606
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-595 476	-750 238
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse****	-316 413	-474 579
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m.)	0	4 609
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger	0	211 352
Sum mellomværende med statskassen	-915 464	-1 011 462

**** Pensjonstrekket i de ansattes lønn (2%) på konto 263 inngår også på denne linjen.

Resultatregnskap

	Note	31.12.2024	31.12.2023
<i>Driftsinntekter</i>			
Inntekt fra bevilgninger	1	46 823 731	35 078 781
Andre driftsinntekter	1	3 000	0
Sum driftsinntekter		46 826 731	35 078 781
<i>Driftskostnader</i>			
Lønnskostnader	2	18 757 266	18 517 178
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3.4	6 561 499	5 951 074
Andre driftskostnader	5	21 507 965	10 610 529
Sum driftskostnader		46 826 731	35 078 781
Driftsresultat		0	0
<i>Finansinntekter og finanskostnader</i>			
Sum finansinntekter og finanskostnader		0	0
Resultat av periodens aktiviteter		0	0
<i>Avregninger og disponeringer</i>			
Sum avregninger og disponeringer		0	0
<i>Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>			
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
<i>Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>			
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0

Balanse

	Note	31.12.2024	31.12.2023
Eiendeler			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	3	3 883 156	5 108 472
Sum immaterielle eiendeler		3 883 156	5 108 472
II Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4	3 942 746	8 613 447
Anlegg under utførelse	4	3 681 567	596 112
Sum varige driftsmidler		7 624 313	9 209 559
III Finansielle anleggsmidler			
Sum finansielle anleggsmidler		0	0
Sum anleggsmidler		11 507 469	14 318 030
B. Omløpsmidler			
I Beholdning av varer og driftsmateriell			
Sum beholdning av varer og driftsmateriell		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	7	84 731	0
Andre fordringer	8	106 300	111 625
Sum fordringer		191 031	111 625
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		0	0
Sum omløpsmidler		191 031	111 625
Sum eiendeler drift		11 698 499	14 429 656
IV Fordringer vedrørende innkreivingsvirksomhet og andre overføringer			
Sum fordringer vedr. innkreivingsvirksomhet og andre overføringer		0	0
Sum eiendeler		11 698 499	14 429 656

Statens kapital og gjeld

	Note	31.12.2024	31.12.2023
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapsital			
Sum virksomhetskapsital		0	0
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	6	6 786 111	9 812 489
Sum avregninger		6 786 111	9 812 489
Sum statens kapital		6 786 111	9 812 489
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Sum avsetninger for langsiktige forpliktelser		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
Sum annen langsiktig gjeld		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 208 131	1 461 648
Skyldig skattetrekk og andre trekk		595 476	750 238
Skyldige offentlige avgifter		370 571	313 073
Avsatte feriepenger		1 645 107	1 534 520
Annen kortsiktig gjeld	16	1 093 104	557 688
Sum kortsiktig gjeld		4 912 389	4 617 167
Sum gjeld		4 912 389	4 617 167
Sum statens kapital og gjeld drift		11 698 499	14 429 656
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer		0	0
Sum statens kapital og gjeld		11 698 499	14 429 656

Note 1 Driftsinntekter

	31.12.2024	31.12.2023
<i>Inntekt fra bevilgninger*</i>		
Inntekt fra bevilgninger	46 823 731	35 078 781
Sum inntekt fra bevilgninger	46 823 731	35 078 781
*Etter de statlige regnskapsstandardene beregnes inntekt fra bevilgninger for bruttobudsjetterte virksomheter som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten. En konsekvens av dette er at resultat av periodens aktiviteter blir null. For informasjon om mottatte bevilgninger se oppstilling av bevilgningsrapportering.		
<i>Inntekt fra tilskudd og overføringer</i>		
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	0	0
<i>Inntekt fra gebyrer</i>		
Sum inntekt fra gebyrer	0	0
<i>Salgs- og leieinntekter</i>		
Sum salgs- og leieinntekter	0	0
<i>Andre driftsinntekter</i>		
Andre driftsinntekter	3 000	0
Sum andre driftsinntekter	3 000	0
Sum driftsinntekter	46 826 731	35 078 781

Note 2 Lønnskostnader

	31.12.2024	31.12.2023
Lønn*	13 841 297	13 417 097
Feriepenger	1 647 485	1 589 853
Arbeidsgiveravgift	2 371 741	2 335 585
Pensjonskostnader**	1 207 104	1 255 143
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-529 756	-322 369
Andre ytelser	219 395	241 869
Sum lønnskostnader	18 757 266	18 517 178

Antall utførte årsverk	17	18
------------------------	----	----

*På bakgrunn av at lønnsoppgjøret i staten for 2024 ikke var ferdigstilt før i slutten av november, har ikke virksomheten utbetalt resultatet av lønnsoppgjøret i 2024. Virksomheten har derfor gjort et estimat for lønnsavsetning for det sentrale lønnsoppgjøret (lokale og eventuelt sentrale tillegg) som utgjør kr 372.000,-. Lønnsavsetningen inkluderer feriepenger, og det er avsatt for arbeidsgiveravgift av lønnsavsetningen.

*** Inneholder lønn og sosiale kostnader (feriepenger, arbeidsgiveravgift og pensjonskostnader).

Note 3 Immaterielle eiendeler

	Programvare og lignende rettigheter	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	7 368 236	7 368 236
Tilgang i året	162 254	162 254
Anskaffelseskost	7 530 490	7 530 490

Akkumulerte avskrivninger 01.01.	2 259 764	2 259 764
Ordinære avskrivninger i året	1 387 570	1 387 570
Balanseført verdi 31.12.2024	3 883 156	3 883 156

Avskrivningssatser (levetider)	5 år / lineært
--------------------------------	----------------

Avhendelse av immaterielle eiendeler i 2024:

Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0
= Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0

Note 4 Varige driftsmidler

	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Anlegg under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	24 624 567	596 112	25 220 679
Tilgang i året	503 228	3 085 455	3 588 683
Avgang anskaffelseskost i året (-)	0	0	0
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe i året	0	0	0
Anskaffelseskost	25 127 795	3 681 567	28 809 362
Akkumulerte nedskrivninger 01.01	0	0	0
Nedskrivninger i året	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	16 011 120	0	16 011 120
Ordinære avskrivninger i året	5 173 929	0	5 173 929
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2024	3 942 746	3 681 567	7 624 313
Avskrivningssatser (levetider)	3-15 år lineært	Ingen avskrivning	
Avhendelse av varige driftsmidler i 2024:			
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0
= Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0

Note 5 Andre driftskostnader

	31.12.2024	31.12.2023
Husleie	4 330 369	3 250 834
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	391 274	509 600
Leie maskiner, inventar og lignende	1 300 420	902 103
Mindre utstysanskaffelser	123 593	436 340
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	3 989 647	80 233
Kjøp av konsulenttjenester	8 717 843	2 318 505
Kjøp av andre fremmede tjenester	17 627	54 103
Reiser og diett	321 543	340 552
Øvrige driftskostnader	2 315 649	2 718 259
Sum andre driftskostnader	21 507 965	10 610 529

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler Gjenværende varighet	Type eiendel					
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Infrastruktureiendeler	Sum
Varighet inntil 1 år						0
Varighet 1-5 år						0
Varighet over 5 år						0
Kostnadsført leiebetaling for perioden	0	4 330 369	0	0	0	0

Virksomheten har husleieavtale med varighet på 5 år på rapporteringstidspunktet. Årlig husleiekostnad er kroner 4 330 369.

Note 6 Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

A) Forklaring til at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen (kongruensavvik)

	31.12.2024	31.12.2023	Endring*
Avregnet med statskassen i balansen	6 786 111	9 812 489	-3 026 379
Bakgrunnen for at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen for bruttobudsjetterte virksomheter er at konsernkontoene i Norges Bank inngår som en del av avregnet med statskassen i balansen. I tillegg hensyntas enkelte transaksjoner som ikke er knyttet til virksomhetens drift og transaksjoner som ikke medfører ut- eller innbetaling. Nedenfor vises de ulike postene som er grunnen til at endring i avregnet med statskassen i balansen ikke er lik periodens resultat.			
Endring i avregnet med statskassen			
Konsernkontoer i Norges Bank			
- Konsernkonto utbetaling			-47 340 910
+ Konsernkonto innbetaling			1 309 153
Netto trekk konsernkonto			-46 031 757
Innbetalinger og utbetalinger som ikke inngår i virksomheten drift (er gjennomstrømningsposter)			
- Innbetaling innkreivingsvirksomhet og andre overføringer			0
+ Utbetaling tilskuddsforvaltning og andre overføringer			0
Bokføringer som ikke går over bankkonto, men direkte mot avregning med statskassen			
+ Inntektsført fra bevilgning (underkonto 1991)			46 823 731
- Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (underkonto 1985 og 1986)			-2 357 949
+ Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (underkonto 1987)			4 592 354
Andre avstemmingsposter			
Spesifikasjon av andre avstemmingsposter			0
Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto			3 026 379
Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen			0
Sum endring i avregnet med statskassen *			3 026 379
*Sum endring i avregnet med statskassen skal stemme med periodens endring ovenfor.			
		Diff:	0

Note 6B Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

B) Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2024	31.12.2024	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Immaterielle eiendeler	3 883 156		3 883 156
Varige driftsmidler	7 624 313		7 624 313
Sum	11 507 469	0	11 507 469
Finansielle anleggsmidler			
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	84 731	0	84 731
Andre fordringer	106 300	-3 575	109 875
Sum	191 031	-3 575	194 606
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-1 208 131	0	-1 208 131
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-595 476	-643 523	48 047
Skyldige offentlige avgifter	-370 571	0	-370 571
Avsatte feriepenger	-1 645 107	0	-1 645 107
Annen gjeld til ansatte	-1 093 104	0	-1 093 104
Avsatt pensjonspremie til SPK, arbeidsgiverandel	0	-268 366	268 366
Sum	-4 912 389	-911 889	-4 000 500
Sum	6 786 111	-915 464	7 701 575

Mellomværende med statskassen består av kortsiktige fordringer og gjeld som etter økonomiregelverket er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregnet med statskassen viser finansieringen av virksomhetens netto eiendeler og gjeld.

Note 12 Kundefordringer

	31.12.2024	31.12.2023
Kundefordringer til pålydende	84 731	0
Avsatt til forventet tap (-)	0	0
Sum kundefordringer	84 731	0

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2024	31.12.2023
Forskuddsbetalt lønn	-6 181	-2 606
Forskuddsbetalte leie	0	56
Andre forskuddsbetalte kostnader	3 546	28 908
Andre fordringer	108 935	85 268
Sum andre kortsiktige fordringer	106 300	111 625

Note 16 Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2024	31.12.2023
Skyldig lønn	0	-4 609
Annen gjeld til ansatte	1 093 104	773 649
Avsetning for lønnsoppgjøret 2024*	372 000	372 000
Avstemmingsdifferanser ved rapportering til statsregnskapet	0	-211 352
Sum annen kortsiktig gjeld	1 465 104	929 688

* På bakgrunn av at lønnsoppgjøret i staten for 2024 ikke var ferdigstilt før i slutten av november, har ikke virksomheten utbetalt resultatet av lønnsoppgjøret i 2024. Virksomheten har derfor gjort et estimat for lønnsavsetningen for det sentrale lønnsoppgjøret (lokale og eventuelt sentrale tillegg), jf. note 2. Avsetningen inkluderer også virksomhetens eget bidrag til lønnsforhandlinger utover det som er fremforhandlet sentralt.

22.js

22. juli-senteret

Teatergata 10